

YOHANES

Kalε Wĩ a Ndε Ayekĩ Yohanes

Tsελε Ke a

Kale a Kĩ Kakpa Nkpã.

¹ Fomο baaboa katinya ni, Baguma Kale a deĩ kοkοε. Kale a mο Baguma deĩ, ade Kale a nye Baguma a.

² Kale a mο Baguma deĩ anε kayokayi a fomο beboα katinya.

³ Baguma boα fotsa flee etsāmena ye akū, ade letsama lelāa kī enε ye liti εboα.

⁴ Kale a kame nkpã deĩ, ade nkpã kīĩ lema batidziwa ohaĩ a.

⁵ Ohaĩ a avole ne otū kame, ade otū tápuli edina ye da a.

⁶ Baguma do onyole odi kī bave Yohanes.

⁷ Eya kī yayaadi adansie ne ohaĩ a akū ayekĩ bati flee aatsā ye akū betε bido.

⁸ Nné Yohanes nye ohaĩ a, mbom adansie eyadi ne ohaĩ a akū.

⁹ Ohaĩ wĩ a kī yatē kakpa odi nye odi a, aya ne katinya kame.

¹⁰ Kale a na ne katinya kame, leme tito kī Baguma boα katinya etsāmena ye akū malo ni, batidziwa támο ye biyi osū.

¹¹ Eya ne ye mοawe bati sekē, leme ye bati a tātε ye.

¹² Leme bati flee a kī betε ye, ade betε ye bido leme a, ekpa be kobē kī bedani Baguma babi.

13 Betádani Baguma babi ne batidziwa kama onukpě, ãye nde ayekĩ otinyole ama babi aye, mbom Baguma mɔawe lewe kĩ yakena be ye babi.

14 Kale a dani kekena otidziwa, edzi ne boe kame, ade kɔnyakamɔ mɔ ɔnɔkɔali yi ye kame a. Bomó ye kukũkpale a, kukũkpale a kĩ ete nde Ɖlega a Obi mɔape a aye.

15 Yohanes di adansie ne ye akũ, eboɔ fɔwɔla ele kĩ, “Ade oti kĩ akũ fɔletsɔ mbi mi kĩ, ‘Oti odi aya ne yĩ liti, leme ebě yĩ kitonekĩ edzi nkpã kɔkɔe fɔmɔ bema yĩ.’ ”

16 Ne ye kɔnyakamɔ beblebee sũ ni, ehila boe flee ekpa boe nhila ete ne nhila akũ.

17 Mose akũ Baguma mbla a tsã eya, leme ye kɔnyakamɔ mɔ ɔnɔkɔali a tsã Yesu Kristo akũ fɔya.

18 Odima támɔ tǔ Baguma. Ye Obi mɔape a kĩ eketimɔ Baguma a, kĩ edeĩ ne Ɖlega sekě a, ade ye lenye ayekĩ Baguma la a etsa boe a.

Yohanes Mui Ɖwɔlane a De Letsã.

19 Yudafo banɔkɔě ne Yerusalem do be basɔfo mɔ Levifo ne Yohanes sekě kĩ benaavia ye kĩ, “Nɔ nye owei?”

20 Yohanes tásĩ be mbuaye kakpa, mbom ekpale fɔletsɔ kame yededeede ele kĩ, “Nné yĩ nye Kristo a.”

21 Ade bivia ye kĩ, “Kekǔ nɔ nye owei? Mbɔee nɔ nye Baguma Onukpě Ɖnyene Eliya a?”

Ekpa be mbuaye kĩ, “Oowo, nné ye mane.”

Bibuki bivia ye kĩ, “Nɔ nye Baguma onukpě ɔnyene a kĩ bele biyi kĩ yaaya a?”

Ekpa be mbuaye kĩ, “Oowo.”

22 Adeke bibi ye kī, “Kekõ bi boe oti a kī ane, kitonekī kene kī bokoa mbuaye boma bikī bido boe foto a. Owei koū ane?”

23 Yohanes kpa be mbuaye nde ayekī Baguma Onukpē Onyene Yesaya tsele eyi a kī, “Yī nye oti a kī etsē ne kosa kame yaboa fowola a odo kī bekena osi kpīi bekpa Olate a.”

24 Batō a kī bido bito Farisifo sekē a,

25 via Yohanes kī, “Nte nné nō nye Kristo a, ñye Eliya, ñye Baguma onukpē onyene a ni, nde sū akena mui kawola amaniē?”

26 Ade Yohanes kpa be mbuaye kī, “Yī kō ni, mawola bati mui, leme odi kī minyina ye dzē ne mi kame.

27 Ade ye tomo yī ne liti yaya a, leme ntáfeta kī mawūnya ye mpabua tōwē malo.”

28 Fukī flee ya ne foe kame ne Betania omato kame, ne Yordan owo liti, awā kī Yohanes kawola bati mui a.

Yesu Nyé Baguma Kavelibi a.

29 Kī kade nyina a, Yohanes mó Yesu kī yaya ne ye sekē, ade ele kī, “Midā Baguma Kavelibi a kī yaakoa katinya kame bati tokpa enamena a!

30 Ade oti kī akū foletsa mbi mi kī, ‘Oti odi aya ne yī liti, kī ebē yī, kitonekī edzi nkpā kokoe fomō bema yī.’

31 Yī moawe a ntányi oti a kī ye yane, leme ñyaawola bati mui, ayekī maanye ye ntsa Israel kade a.”

32 Ade Yohanes le ne Yesu akū kī, “Mmó Hūhū Kpalawa a kī eka eto ode nde mbloduma aye eyadzi ne ye akū.

³³ Ne kayɔkayi a, ntányi ye, leme Baguma kī edo yī kī nwola bati mui a bi yī kī, ‘Oti a kī aamo kī yī Hūhū a ka eyadzi ne ye akū a ni, ade ye aakoa Hūhū Kpalēwa ewola bati mui a.’

³⁴ Mmó foe lomo, ndi adansie kī ade oti kī nyε Baguma Obi a.”

Yesu Vε Ye Fɔtsa Bakolene Batonyade a.

³⁵ Luwi leyade a, kī Yohanes mo ye fɔtsa bakolene nviā dzε ne awā a,

³⁶ bemó Yesu kī yatε a, Yohanes le kī, “Midā Baguma Kavelibi a!”

³⁷ Fɔtsa bakolene nviā a nu folets a kī εε a, foesū bitomo Yesu benaa.

³⁸ Yesu dani, emó be kī bitomo ye, ade evia be kī, “Litsa miawe?”

Bekpa ye mbuaye kī, “Rabi,” foe kayo nye Fɔtsa Otsane, “ndia odzi?”

³⁹ Yesu bi be kī, “Miyaadā.”

Loko a aana ndε olobe tɔdɔũ εna kame, foesū bitomo ye benamo awā kī edzi a, ade bidzi ne ye sekε olobe a flee a.

⁴⁰ Fɔtsa bakolene nviā a kame omoa nye Andrea, Simon Petro owaɛnyole.

⁴¹ Letsa a kī Andrea nya loto ekena nye kī enawe owaɛ Petro ebi ye kī, “Bomó Mesia a!” De kayo nye Kristo.

⁴² Ke liti a, Andrea kpā Simon enamena Yesu sekε.

Yesu dā Simon kenanaana ade ebi ye kī, “No dī nye Simon kī enye Yohanes obi a, leme kito finyaa baave no Kefas,” iye Petro. Buī nviā a kayo nye de.

Yesu Vε Filipino Mo Nataniel.

⁴³ Kĩ kade nyina a, Yesu wε kĩ yadzakũ enaa Galilea tite akũ, ade εmɔ Filipo ebi ye kĩ, “Yaatomɔ yĩ.”

⁴⁴ Filipo lemε to Betsaida, ɔmatɔ a kĩ Andrea mɔ Simon dzi a kame.

⁴⁵ Filipo mɔ Nataniel ade ebi ye kĩ, “Bɔmó oti a kĩ Mose mɔ Baguma onukpẽ banyene tsele foletsa ne ye akũ ne Katsɛle Kpalɛwa kame a. Ade ye nye Yosef obi Yesu, kĩ eto Nazaret a!”

⁴⁶ Nataniel via kĩ, “Fɔtsa wĩ fudi aapuli fone futo Nazaret lemε kame?”

Filipo kpa ye mbuaye kĩ, “Yaadã!”

⁴⁷ Kĩ Yesu mó Nataniel yaya ne ye sekẽ a, ele ne ye akũ kĩ, “Ade Israelni kpanunuunu ne awĩ a, enyé anε kame keke fɔtsa ɔkenane!”

⁴⁸ Nataniel via Yesu kĩ, “Nde ɔkena onyi yĩ?”

Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Mmó nɔ kɔkɔε ne kɔya kutse a kayɔ fɔmɔ Filipo yave nɔ.”

⁴⁹ Ade Nataniel le kĩ, “Fɔtsa Ɔtsane, nɔ nye Baguma Obi a. Nɔ nye Israel Legã a!”

⁵⁰ Yesu bi ye kĩ, “Ayekĩ mbi nɔ kĩ mmó nɔ ne kɔya kutse a kayɔ sũ mɔ ɔte odo a? Aamɔ fɔtsa baũ kĩ fɔbẽ fukĩ!”

⁵¹ Ade ke ebi be kĩ, “Mabi mi flee ne ɔnɔkoali kame kĩ míamɔ ode kĩ ebinya, ade míamɔ kĩ ode foto banyane aakade bekaka ne yĩ, Otidziwa Obi a, akũ.”

2

Bipi Obolitsõ Ne Kana.

¹ Ne luwi lɛlɛde akũ a, bipi obolitsõ ne Kana ɔmatɔ kĩ edeĩ ne Galilea tite akũ. Yesu ɔma na ne awã,

² ade βενε Yesu mo ye fotsa bakolene a leme beya ne obolitsõ kapikõ a.

³ Kĩ waĩ woli a, Yesu oma fuã Yesu ebi ye kĩ, “Be waĩ a woli.”

⁴ Yesu bi ye kĩ, “Otsole, nné no aabi yĩ letsa a kĩ nkena. Yĩ lokõ táwo tõ oto.”

⁵ Yesu oma nabi basumune a kĩ, “Letsa nye letsa a kĩ yaabi mi ni, mikena.”

⁶ Ayekĩ fonye Yudafõ amanie kĩ bavole akũ fomõ bawo ne toto kame sũ ni, bake boe topoolo evũ ne toto a kame. Mui fugumi tsetsee ena iye foe elo awo ne lomõa kame.

⁷ Yesu bi basumune a kĩ, “Minu mui miyula topoolo a.” Foesũ binu mui biyula foe tsõnonõõõõ.

⁸ Ade Yesu bi be kĩ, “Minu mui a badi mima oti a kĩ yadãmena funitsã akũ a.” Ade binu badi bema ye a.

⁹ Funitsã akũ odãmenane a tá mui a kĩ bedani bave a onukpẽ edã. Etányi awã kĩ bitomena be, leme basumune a kõ nyina. Foesũ eve obolitsõ onyo a,

¹⁰ evia ye kĩ, “Odi nye odi akpa bati a bave võẽ kanyamena lotõ, lokõa nte bemõa be biwĩ a, yabõe bakõe a kayamena. Nde fõya mo no kõ okõa bave võẽ a oke keyawo lokõ kĩ?”

¹¹ Yesu kena ye awãwã fotsa fõtõnyade kĩ ne Kana ne Galilea tite akũ, ekõa enye ye kukũkpale etsa, ade ye fotsa bakolene a te ye bido a.

¹² Ke liti a, Yesu mo oma, mo bawaẽnyole mo ye fotsa bakolene a dzakũ benaa Kapernaum, benadzi ne awã fuwi sukuloo.

Yesu Blomena Koyaatɔ Banyane Ne Baguma Asoli Kola a Kame.

¹³ Kɪ Yudafo Wuda Katẽ luwi kanya a wo ɔto liyua a, Yesu naa Yerusalem.

¹⁴ Ne Asoli Kola kame a, emɔ kɪ bati dzi banɔ banantsue, baveli mɔ mblɔduma. Emɔ lemɛ kɪ sika babẽne dzi ne be tupunu akũ ne awã.

¹⁵ Foesũ enɔ ɔwẽ ekena mple ekɔa eblomena bayae a flee, banantsue mɔ baveli a ne Asoli Kola a kame. Edu be tupunu lemɛ ewula, epansam sika babẽne a sika esã.

¹⁶ Ade ebi bikɪ banɔ mblɔduma a kɪ, “Mifila fɔtsa kɪ minemena ne awĩ, mitakɔa Nda kola mikena koyaatɔ.”

¹⁷ Ade ke ye fɔtsa bakolene a te anɛ kɪ Katsɛɛ Kpalɛwa a lɛ kɪ, “O Baguma, nɔ kola akũ mbɔdibɔ atẽ ne yĩ kame nde fi aye.”

¹⁸ Yudafo banɔkɔẽ yavia Yesu kɪ, “Litsa nsentsɛleni aapuli ɔkena ɔtsa boe kɪ odeĩ osi kɪ akena fukɪ?”

¹⁹ Yesu kpa be mbuaye kɪ, “Miveli Baguma Kola kɪ, ade ne fuwi elale liti ni, maabuki nke koe.”

²⁰ Yudafo a bi ye kɪ, “Bekɔa futeli tena-avũ bike Asoli Kola kɪ, ke mɔ ale kɪ aakɔa fuwi elale obuki oke koe a?”

²¹ Lemɛ asoli kola a kɪ Yesu lamena kale a nye ye sukena.

²² Foesũ kɪ Baguma dzela ye etomena kanɔkpa liti a, ye fɔtsa bakolene a te anɛ kɪ elɛ fukɪ eyi, ade betɛ Katsɛɛ Kpalɛwa foletsa mɔ letsa a kɪ Yesu lɛ a bido a.

Yesu Nyina Otidziwa Kutitse.

²³ Kĩ Yesu na ne Yerusalem ne Wuda Katẽ luwi kanya kame a, bati pii te ye bido ne awãwã fotsa a kĩ bemó kĩ ekena a sũ.

²⁴ Leme Yesu tákɔa ye akũ ekpa be, kitonekĩ enyina bati flee.

²⁵ Foesũ fotásĩ kĩ odima abi ye kadi ne bati akũ, kitonekĩ ye moawe a enyina letsa a kĩ lideĩ ne be towɔle kame.

3

Yesu Nye Fɔletsa Kame Etsa Nikodemo.

¹ Ne loko a naa kame a, Yudafɔ onokɔẽ moa na kĩ enye Farisini, kĩ bave Nikodemo.

² Luwi a lenye, eya ne Yesu sekẽ eyabi ye kĩ, “Fotsa ɔtsane, bunyina kĩ Baguma sekẽ oto oya, kitonekĩ odima lelápuli ekena nsentseleni a kĩ akena a, nte Baguma lítomo ye.”

³ Ade Yesu bi ye kĩ, “Onokɔali mabi no kĩ nte betábuki belola oti kama ni, elápuli emo Baguma legākanya a.”

⁴ Nikodemo via ye kĩ, “Nde baapuli bibuki bema oti kĩ ebo ane? Elápuli ewo ne oma seme kame belola ye kama leyade.”

⁵ Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Onokɔali a mabi no kĩ, nte betáma oti bitomena mui mo Baguma Hũhũ kame ni, elápuli ewo ne ye legākanyakɔ a kame.

⁶ Sukena kame bama sukena oti katomena, leme Baguma Hũhũ kame bama hũhũ ode.

⁷ Foesũ fotakena no wãwã kĩ nle kĩ kene kĩ belola mi flee kama.

⁸ ɔwe abɔa kanaa awã kĩ yawe, anu ye nkã, leme onyina awã kĩ eto iye awã kĩ yanaa. Ade

aye fola fokpa odi nye odi kī bema ye ne Hūhū a kame a.”

⁹ Ade Nikodemo via ye kī, “Nde fukī aapuli foya ne foe kame?”

¹⁰ Yesu kpa ye mbuaye kī, “Fotsa Ōtsanənəkōē ane ne Israel, mo onyina fukī a?”

¹¹ Mabi no ne onkōali kame kī boale kodzela ne letsa a kī bunyina a akū, ade boadi adansie ne letsa a kī bomó akū a, leme mi kame odima láwe kī yate boe foletsa a.

¹² Nte mbi no tite akū foletsa mó otáte foe odo a, lokoa nte mbi no ode foletsa a ni, aapuli ote foe odo?

¹³ Ade odima táde tō enaa ode, mbōente yī, Otidziwa Obi a, kī nto ode ñya a odi.

¹⁴ “Nde ayekī Mose dela kōe kī bekōa kōoble bekēna a ne otse akū ne kōsa kame a, ade ayea kene kī baadela yī, Otidziwa Obi a, leme ne asendua akū a, ¹⁵ ayekī odi nye odi kī ete yī edo aana nkpā kī ela kawūna a.

¹⁶ “Kitonekī Baguma ti ewe katinya kale paa kī ekōa ye Obi mōape a ekpa kī odi nye odi kī ete ye edo leláaku ewo, mbom yaana nkpā kī ela kawūna a.

¹⁷ Kitonekī Baguma tádo ye Obi kī eyaako katinya kame bati koto, mbom kī fotsā ye akū bati bena kate.

¹⁸ “Odi nye odi kī ete Obi a edo ni, betáko ye koto, leme odi nye odi kī etáte edo ni, bekō ye koto kōkōe, kitonekī etáte Baguma Obi mōape a edo.

¹⁹ Ayekī badzemo katinya kako bati koto a nye kī ohañ a ya ne katinya kame leme bati we otū

kale beba ohaĩ a, kitonekĩ be fotsakelawa nye tokpa.

²⁰ Odi nye odi kĩ yakena tokpa akesĩ ohaĩ a, ade eláaya ne ohaĩ a sekẽ a, kitonekĩ yaáwe kĩ yanye ye tokpa kanya.

²¹ Leme odi nye odi kĩ edzi ne onokwali kame ni, yaya ne ohaĩ a kame ayekĩ ohaĩ a aafõ bemó kĩ yakena fotsa ne Baguma kawe akũ.”

Yohanes Mui Owolane a Kpale Yesu Akũ.

²² Fukĩ liti a, Yesu mo ye fotsa bakolene a naa Yudea amantam a kame a. Edzi ne awã fuwi sukuloo ewola bati mui.

²³ Yohanes leme kawola bati mui ne Aion kĩ efuã Salim, kitonekĩ mui bo ne awã. Bati kaya ne ye sekẽ kĩ ewola be mui.

²⁴ Ne loko a na kame a, betápi tõ Yohanes bido ne kola kame.

²⁵ Luwi a, foletsa kavele ya ne Yohanes fotsa bakolene mo Yudani odi kayite ne Yudafõ akũ mui kawola amanie akũ.

²⁶ Foesũ beya ne Yohanes sekẽ beyabi ye kĩ, “Fotsa Otsane, ate ane ne onyole a kĩ ena ne no sekẽ ne Yordan owo liti, kĩ odi adansie ne ye akũ a? Elamena bati mui kawola ade bati flee lamena ye sekẽ kanaa a!”

²⁷ Yohanes kpa mbuaye kĩ, “Odima leláapuli ena litsedi mbõente Baguma lekpa ye de.

²⁸ Mi moawe a nye yĩ adansifo kĩ nle kĩ, ‘Nné yĩ nye Kristo a, mbom Baguma do yĩ kĩ ñnya ye loto.’

²⁹ Obolitsõ onyo nye oti a kĩ ela obolitsõ a, leme obolitsõ onyo okoba kĩ edzẽ ne owẽ yatse a kõ, kawole ade ye pii nte enu obolitsõ onyo a odo.

Ade ayea kī nnu ye odo a, yī kawɔlekamɔ akpɔla a.

³⁰ Κενε kī ye dī lide ne ode lɔkɔa yī lide lɛka ne kayɔ.

Oti a Kī Eto Ode Eya a Bẽ Be Flee.

³¹ “Oti a kī eto ode eya a bẽ be flee. Oti a kī eto tite akū a nyɛ tite akū oti, ade tite akū foletsa yalɛ a, lemɛ oti a kī eto ode a bẽ be flee.

³² Yalɛ letsa a kī emó, mɔ letsa a kī enu, lemɛ odima látɛ ye adansie kadi a.

³³ Lemɛ odi nyɛ odi kī etɛ ye foletsa a, asipi kī Baguma adi ɔnɔkoali.

³⁴ Oti a kī Baguma do a alɛ Baguma foletsa, kitonɛkī Baguma kɔa Hūhū eyula ye kamɛ.

³⁵ Ɔlɛga a awɛ ye Obi kalɛ, ade foesū ekɔa fɔtsa flee edo ne ye awɛ a.

³⁶ “Odi nyɛ odi kī etɛ Obi a edo ni, edeĩ nkpā kī elá kawūna a, odi nyɛ odi kī yaátse Obi a ni, eláana nkpā, mbom Baguma kalɔkpa aana ne ye akū.”

4

Yesu Mɔ Samaria Otsole Odi Lɔmɛna.

¹ Farisifo a nu kī Yesu kawɔla bati mui, kī ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a kapɔ kaba Yohanes bade.

² Lemɛ ne ɔnɔkoali kamɛ ni, Yesu mɔawɛ táwɔla odima mui, mbom ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a odi lewɔla bati mui.

³ Foesū kī Yesu nu foletsa kī a, edzakū ne Yudea emuniki enaa Galilea tite akū.

⁴ Kenɛ kī etsã Samaria tite kamɛ enaa awã.

⁵ Yesu yawo Samaria ɔmato odi kī bave Sikar. ɔmato a fuā mɔ tite a kī be ɔwanyɔ Yakob kɔa ɛkpa ye obi Yosef.

⁶ Yakob lowɔke deī ne awā. Yesu yawo awā nde suwa tɔdɔũ ewua-nviã kame, ade kī osi katsã piã ye sũ ni, ɛkena akũ edzi ne lowɔke a ɔwẽ.

⁷ Owi tábuna mɔ Samaria osole odi ya kī yaanu mui. Yesu bi ye kī, “Kpa yī mui badi mɔa.”

⁸ Ne lokɔ a na kame ni, ye fotsa bakɔlene a naa ɔmato kame benaaya funitsã.

⁹ Osole a bi Yesu kī, “Nde fɔya mɔ nɔ Yudani avia yī Samaria osole kī nkpa nɔ mui kamɔa?” Ɛle lomɔ kitonekī Yudafɔ mɔ Samariafɔ lákã.

¹⁰ Yesu kpa ye mbuaye kī, “Nte kanyina onyina letsa a kī Baguma akpa, mɔ oti a kī ye lamena nɔ mui mɔawa kavia ni, kufe nɔ aavia ye lokɔa ɛkpa nɔ mui kī bakpa nkpã a.”

¹¹ Osole a bi ye kī, “Ɔnɔkɔẽ, ɔnéɛ bokiti kī bakɔa kanu mui, ade lowɔke a leme dzũ a. Ndia aatomena mui a kī bakpa nkpã a?”

¹² Boe ɔwanyɔ Yakob lenye lowɔke kī ɛkpa boe, ade ye mɔawe, ye babi mɔ ye bayae flee mɔa mui bitomena de kame a. Mbɔɛɛ katsa atsa kī ɔbẽ Yakob?”

¹³ Ade Yesu kpa ye mbuaye kī, “Odi nye odi kī emɔa mui kī ni, ɔmɔado aabuki ɛko ye,

¹⁴ leme odi nye odi kī yamɔa mui a kī maakpa ye a ni, ɔmɔado leláabuki ɛko ye da. Kitonekī mui a kī maakpa oti a aadani mui katokɔ kī nkpã mui deī a ne ye kame, bekpa ye nkpã kī ɛla kawũna a.”

15 Otsole a bi Yesu kī, “Ɔnokɔẽ, kpa yī mui a na badi ayekī ɔmɔado lɛláabuki ekɔ yī da, ãye mbuki ãya ne awī kī maanu mui.”

16 Ade Yesu bi ye kī, “Naakpā nɔ ɔnyɔ miya.”

17 Otsole a bi ye kī, “Nlá ɔnyɔ.”

Yesu bi ye kī, “Ɖɛ ɔnokɔali kī ɔlá ɔnyɔ.

18 Ne ɔnokɔali kame ni, odzimo banyole elo tɔ, ade onyole a kī mimɔ ye midzi finyaakī malo liti enyé nɔ ɔnyɔ a.”

19 Ade otsole a bi Yesu kī, “Ɔnokɔẽ, mmó kī Baguma onukpẽ ɔnyene anɛ.

20 Boe Samariafo bawanyɔ sum Baguma ne ɔto kī akū, lɛmɛ mi Yudafɔ mibo Yerusalem nye awā kī kenɛ kī bati bisum Baguma.”

21 Yesu bi ye kī, “Boe ɔma, te yī kado kī loko aaya kī bati lɛláabuki bisum Ɖɛga a ne ɔto kī akū ãye ne Yerusalem.

22 Mi Samariafo miti minyina oti a kī ye miasum. Lɛmɛ boe Yudafɔ kɔ bunyina oti a kī boasum, kitonekī Yudafɔ akū nkpā kate a tsā keya.

23 Lɛmɛ loko aya, ade leya kɔkɔɛ malo kī bati a kī basum Baguma ne osi wī akū a, aasum Ɖɛga a ne Baguma Hūhū mɔ ɔnokɔali kame. Ade bati a kī basum ye lomɔ a Baguma awe a.

24 Baguma ni, Hūhū yanɛ, foesū kenɛ kī bati a kī basum ye a, bisum ye ne Hūhū mɔ ɔnokɔali kame.”

25 Ade otsole a bi ye kī, “Ínyina kī Mesia kī bave Kristo a aaya, ade nte eya ni, yaabi boe letsa nye letsa.”

26 Yesu bi ye kī, “Yī nye ye, yī a kī nlamena kodzela kale mɔ nɔ a.”

27 Loko a na kame mo Yesu fotsa bakolene a muniki beya. Fokena be wawã paa ki bemó ki ye mo otsole belamena kodzela kale. Leme be kame odima távia otsole a ki, "Litsa awe?" iye bivia Yesu ki, "Nde sũ mimo ye mialomena?"

28 Ade otsole a fone ye kugumi awe eyi ne awã, enaa omato kame enabi bati ki,

29 "Miyaadã onyole odi ki ebi yi letsa nye letsa ki nkena tã. Mbøøe ye nye Kristo a?"

30 Foesũ bati né ne omato a kame benaa Yesu sekẽ.

31 Ne loko a kame a, Yesu fotsa bakolene a kake ye aduli ki, "Fotsa Otsane, yaanya litsedi."

32 Leme Yesu bi be ki, "Ndeĩ funitsã ki maanya, ki minyina foe akũ letsama."

33 Foesũ ye fotsa bakolene a kavia be akũ ki, "Mbøøe odi ma ye funitsã?"

34 Yesu bi be ki, "Yi funitsã nye ki makena ne oti a ki edo yi a kawe akũ, lokoã nwũna ye adzuma a ki ekpa yi a.

35 Nné mi ale ki kite tideto ena soũ ki funitsã kakpota loko awo oto? Leme mabi mi ki miko ane midã foba a! Funitsã a bo ki bakpota.

36 Oti a ki yakpota funitsã a ate kotokase, ade okpotane akpota foe kakpa nkpã ki elá kawũna a. Foesũ funitsã odune a mo okpotane a flee aamo kawole bekpota.

37 Foesũ kale a ki bale ki, 'Oti moa adu fotsa, oti bebã akpota foe' a nye onokoli.

38 Ndo mi ki minaakpota funitsã ne foba a ki mitákena adzuma ne foe kame a. Bati bebã lekena adzuma ne awã, leme mi mina nfaso mitomena be adzuma kakena kame."

Samariafo Pii Te Yesu Bido.

³⁹ Samariafo pii kī bito ɔmato a kame a te Yesu bido ne osole a adansie a kī edi kī, “Ebi yī letsa nye letsa a kī nkena tō ne yī nkpā kame,” a sū.

⁴⁰ Foesū kī beyamo Yesu a, bike ye aduli kī edzi ne be sekē, ade Yesu dzi ne awā fuwi nviā fudi a.

⁴¹ Bati bebā pii lemε te Yesu bido ne ye mɔawe foletsa a kī ele a sū.

⁴² Ade bibi osole a kī, “Finyaa kō, nné nɔ foletsa a sū bote budo, kitonekī boe mɔawe a bunu foletsa a kī ele a, ade bunyi kī ne ɔnokɔali kame ni, ye nye katinya kame ɔtene a.”

Yesu Tsá ɔnokɔē Odi Obinyole.

⁴³ Ne fuwi nviā a liti a, Yesu dzakū ne awā enaa Galilea tite akū.

⁴⁴ Ye mɔawe a ele kī, “Baguma onukpē ɔnyene léla obu ne ye mɔawe kade bati kame.”

⁴⁵ Lemε kī ewo Galilea tite akū a, bati a te ye kate wī, kitonekī benaa Yerusalem ne Wuda Katē Luwi kanya a kame, ade bemó letsa nye letsa a kī ekena a ne luwi kanya a kame.

⁴⁶ Ke liti a, Yesu muniki enaa Kana ne Galilea tite akū, awā kī edani mui bekena bave a. Abāā ɔnokɔē odi deī ne awā, ye obinyole aso ne Kapernaum.

⁴⁷ Kī enu kī Yesu to Yudea eya ne Galilea a, enaa ye sekē enake ye aduli kī eyatsa ye obi kī edeī ne wuda mɔ nkpā kayite a ekpa ye.

⁴⁸ Yesu bi ye kī, “Nte mitámo awāwā mɔ nsentseleni fɔtsa ni, miáte kado.”

⁴⁹ ɔnokɔē a ke ye aduli kī, “Boe ɔlate, nte ɔtáya mɔatse ni, yī obi aaku.”

⁵⁰ Ade Yesu bi ye kī, “Naa, nɔ obi aana nkpā.”

Ἰουκὸς a te Yesu foletsa a edo ade epi otosi a.

⁵¹ Kĩ yanaa a, ye basumune yatselamo ye bibi ye kĩ ye obinyole a sae.

⁵² Evia be loko a kĩ de kame obinyole a sae, ade bibi ye kĩ, “Kadzɔ suwa ɔdoũ moa kame mo atilili a fone ye awe.”

⁵³ Ade ɔlega a te ane kĩ ade loko a na kame pɛpɛɛɛ Yesu bi ye kĩ, “No obi aana nkpã.” Ne foesũ ye mo ye toto kame bati flee te Yesu bido.

⁵⁴ Ade fukĩ nye nsentseleni ayade kĩ Yesu kena ne Galilea, kĩ emuniki eto Yudea eya a.

5

Yesu Tsá Abafã Adi Ne Betesda Lutubu Abuĩ.

¹ Ke liti a, kĩ Yudafo luwi lidi kanya wo oto a, Yesu muniki enaa Yerusalem.

² Lutubu lidi deĩ ne Yerusalem kako a kĩ bave Baveli Onyukpẽ a ɔwẽ, kĩ bave ne Hebri tide kame kĩ Betesda. Bike tepata elo ne de ato.

³ Basone beblebee awa ne tepata a kame, be badi nye banekune, babebã nye lekpe banene mo abafã ame. Bawa ne awã kadzole kĩ beyaakputua mui a.

⁴ (Kitonekĩ nte kideĩ kideĩ Baguma ode foto onyane odi ato ode kayaakputua mui a. Ɔsone ɔtonyade kĩ yawo ne mui a kame ne be kakputua liti a, asae ne foso nye foso kĩ yaso a kame.)

⁵ Onyole odi kĩ ekaso futeli taale-alẽ flee na ne awã.

⁶ Kĩ Yesu mó ye kĩ ewaa ne awã a, enyi kĩ ekaso owi buna, foesũ evia ye kĩ, “Awe kĩ asae?”

⁷ Ɔsone a kpa mbuaye kĩ, “Ἰουκὸς, nte bikputua mui a ni, nlá odima kĩ yabɔe yĩ enaado

ne lutubu a kame. Nte mboa mbodi iyidza manaa a, lokoa oti bebã tẽ enya yĩ loto.”

⁸ Yesu bi ye kĩ, “Yidza kadza, kabœ no okena katsã!”

⁹ Letaleta osone a na akũ osĩ, ebœ ye okena edo katsã awe.

Luwi a kĩ fukĩ ya a nye Yudafõ Kaweya Luwi,

¹⁰ foesũ Yudafõ banokõẽ a bi oti a kĩ Yesu tsa a kĩ enone ye okena a kĩ, “Nviã nye Kaweya Luwi. Boe mbla a tãkpa osi kĩ alo no okena.”

¹¹ Onyole a kpa be mbuaye kĩ, “Oti a kĩ etsa yĩ a libi yĩ kĩ, ‘Yidza kadza, kabœ no okena katsã!’”

¹² Ade ke bivia ye kĩ, “Owei nye oti a kĩ ebi no kĩ bœ no okena katsã?”

¹³ Lemẽ oti a kĩ betsa a linyina Yesu, kitonekĩ bati yi awã, ade Yesu lemẽ vele akũ ene ne bati a kame a.

¹⁴ Ke liti a, Yesu mó ye ne Asoli Kõla a kame ade ebi ye kĩ, “Dã! Finyaa ona akũ osĩ, foesũ fõ tokpa kakena, nte nné aye ni, letsa kpa bebã kĩ lebẽ fukĩ aaya ne no akũ.”

¹⁵ Ade ke onyole a dzakũ enabi Yudafõ banokõẽ a kĩ Yesu letsa ye.

¹⁶ Foesũ bido Yesu liti katomena awe, kitonekĩ etsa oti ne Kaweya Luwi akũ.

¹⁷ Lemẽ Yesu bi be kĩ, “Nda akena adzuma luwi nye luwi, ade yĩ malo kene kĩ nkena adzuma a.”

¹⁸ Fõletsã kĩ fõ Yudafõ banokõẽ a buki bewẽ mo osĩ mo osĩ kĩ bakõ Yesu, kitonekĩ nné Kaweya Luwi mbla a odi efum, mbom ebuki ele kĩ Baguma nye Olẽga, kĩ fõatsa kĩ ekõa ye akũ eketimo Baguma.

Baguma Kpa Obi Kòbě.

¹⁹ Foesũ Yesu bi be kī, “Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī Obi a leláapuli ekena letsama ne ye mɔawe akū. Letsa a kī Obi a amo kī ɔlega akena a, ade de odi ye malo yakena a.

²⁰ Kitonekī ɔlega a awe Obi a kale, ade yatsa ye letsa nye letsa kī ye mɔawe yakena a. Yaatsa Obi fɔtsa kpale kolaa kī fɔbě fukī kī ekena, kī fɔakena mi wāwā.

²¹ Nde ayekī ɔlega a adzela banɔkpa badzi nkpā a, ade aye Obi a leme aakpa bikī epau a nkpā a.

²² ɔlega mɔawe a ládzemo odima, mbom ekɔa kòbě flee edo ne Obi a awe kī edzemo bati flee,

²³ ayekī be flee baakɔa obu bekpa Obi a nde ayekī bakɔa kakpa ɔlega a. Odi nye odi kī yaábu Obi a ni, yaábu ɔlega a kī ye lido ye a leme.

²⁴ “Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī odi nye odi kī yatse yī fɔletsá, mɔ yate oti a kī edo yī a kado ni, edeĩ nkpā kī elá kawūna a. Beláadzemo ye, mbom etsā wuda kame etě, ena nkpā kòkɔe.

²⁵ Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī loko lidi aya, ade leya kòkɔe malo, kī banɔkpa aanu Baguma Obi a odo, ade bikī binu ye odo a aadzi nkpā a.

²⁶ Nde ayekī ɔlega a mɔawe kame nkpā deĩ a, ade ayea efɔ nkpā deĩ ne Obi a leme kame a.

²⁷ Ekpa ye kòbě kī edze ekɔ kɔto leme, kitonekī ye nye Otidziwa Obi a.

²⁸ “Fukī fɔtakena mi wāwā, kitonekī loko lidi aya kī banɔkpa flee aanu ye odo,

²⁹ lokɔa baane ne be funike kame. Bikī bekena tuwī a aayidza bidzi nkpā, ade bikī bekena tokpa a aayidza bekpa kɔtokaku.”

Bati a Kĩ Bidi Adansie Ne Yesu Akũ.

³⁰ Yesu buki eɛe kĩ, “Nláapuli nkɛna letsama ne yĩ mɔawɛ otumi akũ. Madzɛ fɔletsɛ ndɛ ayekĩ Baguma abi yĩ, foesũ madzɛ ne osi kpĩĩ akũ, kitonɛkĩ maákɛna ne yĩ mɔawɛ kawɛ akũ, mbom makɛna ne oti a kĩ edo yĩ a kawɛ akũ.

³¹ “Ntɛ ndi adansie ne yĩ mɔawɛ akũ ni, yĩ adansie a tákpɔla.

³² Lɛmɛ oti bebã deĩ kĩ yadi adansie ne yĩ akũ, ade ãnyina kĩ letsɛ a kĩ yalɛ ne yĩ akũ a kpɔla.

³³ “Mido batɔ ne Yohanes sɛkɛ, ade ebi mi ɔnɔkɔali ne yĩ akũ a.

³⁴ Ntásĩ otidziwa adansie kadi ne yĩ akũ, mbom nɛ fukĩ ayekĩ míana nkpã katɛ.

³⁵ Yohanes la ndɛ ɔsɛdza kĩ yatɛ kakpalɛ fɔko, ade miawɛ kĩ miamɔ kawɔɛ sukuloo ne ye ɔhaĩ a kamɛ a.

³⁶ “Lɛmɛ ndeĩ adansie kĩ ebɛ Yohanes ade a. Fɔtsɛ a kĩ makɛna a kĩ fɔnyɛ tudzuma kĩ Nda kpa yĩ kĩ nkɛna nwũna a, ade foe adi adansie ne yĩ akũ, katsɛ lɛmɛ kĩ ɔlɛga a lido yĩ a.

³⁷ ɔlɛga a kĩ edo yĩ a, ade ye adi adansie ne yĩ akũ a. Mitánu tɔ ye odo ãye mimó tɔ ayekĩ ɛla a.

³⁸ Mitátɛ ye fɔletsɛ a ne mi towɔɛ kamɛ, kitonɛkĩ mitátɛ oti a kĩ edo a mido.

³⁹ Miatsã Katsɛɛ Kpalɛwa a fɔletsɛ kamɛ finini, kitonɛkĩ miakɔna kĩ foe kamɛ míatsã mina nkpã kĩ ɛlá kawũna a. Ade ovoli kĩ kamɛ fɔletsɛ mɔapɛ a adi adansie ne yĩ akũ a,

⁴⁰ lɛmɛ miáwɛ kĩ miaya ne yĩ sɛkɛ ayekĩ míana nkpã.

⁴¹ “Maáwɛ kamu ntomena batidziwa sɛkɛ,

⁴² kitonekĩ ãnyina bati a odu kĩ be miane, ade ãnyina leme kĩ milá ɔɔo mikpa Baguma ne mi towɔle kame a.

⁴³ Ìya ne Nda dī akū leme mitáte yĩ. Leme nte oti bebā leya ne ye moawe dī akū ni, miáte ye.

⁴⁴ Miawe kĩ miáte mi akū akū kamu, leme miáwe kamu a kĩ kito oti a kĩ ye odi nye Baguma a sekě, lokoa nde miápuhi mite yĩ mido?

⁴⁵ “Leme mitakona kĩ yĩ aatsua mi onukpě nkpa Nda. Mose a kĩ ye akū mikoa ane mite a, ade ye nye oti kĩ yaatsua mi onukpě a.

⁴⁶ Nte miti mite Mose mido ni, kufe miáte yĩ malo mido, kitonekĩ etsese folets a eyi ne yĩ akū.

⁴⁷ Leme nte mitáte folets a kĩ etsese eyi a mido ni, nde miákena mite yĩ folets a mido?”

6

Yesu Kpa Bati Mpim Elo Funitsã Benya.

¹ Ke liti a, Yesu nyina Galilea ɔwo lutubu baũ a kĩ have leme kĩ Tiberia ɔwo lutubu baũ a, enaa seke sitide a.

² Bati kodabu kpale tomo ye kitonekĩ bemó awãwã fotsa a kĩ ekena, ne basone katsa kame a.

³ Ade Yesu de enaa ɔto akū enakena akū edzi mo ye fotsa bakolene.

⁴ Finyaa, Wuda Katě Luwi kanya loko a wo ɔto liyua.

⁵ Kĩ Yesu dzela ane edã foko a, emó kĩ bati kodabu baũ kudi lamena ye sekě kaya, foesũ evia Filipino kĩ, “Ndia bóana funitsã boya bokpa bati kĩ flee?”

6 Yesu moawe nyina letsa a kī yaakena, leme evia Filipo kale kī kī yaso ye edā.

7 Ade Filipo kpa ye mbuaye kī, “Nte boya funitsā sika ovoe oha nviā malo ni, foláawī be nte odi nye odi te sukuloo sukuloo malo.”

8 Awā naa, Yesu fotsa bakolene a kame omoa, Andrea, kī enye Simon Petro owaē bi ye kī,

9 “Opopo odi ne abodoo fofo elo mo kofabi nviā ne awī. Leme futi foláato bati beblebee kī?”

10 Yesu bi be kī, “Mifō bati a flee bekena akū bidzi.” Tuwī bloblo deī ne awā ade bati a flee kēna akū bidzi ne te akū a. Banyole a lidede aana nde mpim elo.

11 Ade ke Yesu te abodoo a enye Baguma kole, ade esē ye ekpa bati a. Ekēna kofabi a leme lomo, ade be flee bēna funitsā nde ayekī bawe a.

12 Kī benya biwī a, Yesu bi ye fotsa bakolene a kī, “Mikpota fukī fute a. Mitafō bubula fudima kade.”

13 Foesū bifila fukī bati a nya bitina ne abodoo elo a kame a biyula tetsetse ewua-nviā.

14 Kī bati a mó awāwā fotsa a kī Yesu kēna ne awā a, bele kī, “Onokoli, ade Baguma onukpē onyene a kī yaya ne katinya kame a!”

15 Kī Yesu mó kī baayatimtim ye bipi bidzina legā a, foesū ené ne be kame ebuki ede enaa oto akū ye odi.

Yesu Tsā Mui Anē.

16 Kī olobe loko wo oto a, Yesu fotsa bakolene a ka bēnaa owo lutubu baū a abuī.

17 Biwo ne ɔkɔlo kame bimuniki binyina banaa Kapernaum. Ne loko a, kade do leme Yesu tayawo to be sekẽ.

18 Ne loko a na kame a, owe kpale odi kavũ mo osi mo osi kabɔa mui kadela kakamena.

19 Ki fɔtsa bakolene a ta ɔkɔlo a banaa lotɔ nde fusiku elale iye foe ena a, bemó Yesu ki etsẽ mui ane yaya ne ɔkɔlo a sekẽ, ade libe wo be a.

20 Leme Yesu bi be ki, "Mitavila. Yi mane!"

21 Owole ka edzi be ade befõ Yesu wo ne ɔkɔlo a kame a. Letaleta ɔkɔlo a wo lowotuni ne awã ki banaa a.

Bati a Tsã Bewe Yesu.

22 Ki kade nyina a, bati kodabu a ki bekaɔ ne owo lutuni litide kadzo a mó biyi osũ ki ɔkɔlo moape lena ne awã. Bemó leme ki Yesu táwo ne ɔkɔlo a kame ebumo ye fɔtsa bakolene a, mbom bedzakũ befone ye.

23 Loko a na kame a, tokolo bebã tidi ki tito Tiberia omato a yadza tifuã awã ki bati nya abodoo a ki boe Olate boa mpaɛ ne ye akũ a.

24 Ki bati kodabu a mó ki Yesu iye ye fɔtsa bakolene a kame odima lelãa awã a, biwo ne tokolo a kame benaa Kapernaum benawe ye.

Yesu Nyé Nkpã Abodoo a.

25 Ki bati a mó Yesu ne lowotuni litide a ni, bivia ye ki, "Fɔtsa Otsane, loko lowodabe oyawo awi?"

26 Yesu kpa be mbuaye ki, "Mabi mi ne onokɔali kame ki, nné awãwã fɔtsa a ki nkena mimó a sũ mitsẽ miawe yi, mbom abodoo a ki mina minya miwĩ a sũ.

27 Mitaha akū ne funitsā kī fóabu kade akū, mbom miha akū miwe funitsā a kī fóawa fókpa daa nkpā a kī Otidziwa Obi a aakpa mi a, kitonekī ade ye akū Baguma boe ɔlega a te awe a.”

28 Foesū bati a via Yesu kī, “Litsa kene kī bókena fotsa kī bōakena Baguma adzuma?”

29 Yesu kpa be mbuaye kī, “Letsa a kī Baguma awe kī mikena nye kī mite oti a kī edo a mido.”

30 Ade bivia ye kī, “Nsentseleni awɔdabe aakena bómó lokɔa bote nɔ budo? Litsa aakena?”

31 Boe bawanyɔ nya funitsā a kī bave mana a ne kɔsa kame nde ayekī bele ne Katselɛ Kpalɛwa a kame kī, ‘Ekpa be abodoo etomena ode kī benya.’ ”

32 Yesu bi be kī, “Ɖnokɔali a mabi mi kī, nné Mose lekpa mi abodoo a etomena ode, mbom Nda akpa abodoo wī katomena ode.

33 Kitonekī Baguma abodoo a nyé oti a kī eto ode eya kī yakpa katinya nkpā.”

34 Ade bibi ye kī, “Boe ɔlate, kpa boe abodoo kī daa.”

35 Yesu bi be kī, “Yī nye abodoo a kī yakpa nkpā. Odi nye odi kī eya ne yī sekē ni, kɔle leláako ye da, ade odi nye odi kī ete yī edo ni, ɔmɔado leláako ye da.

36 Finyaa mbi mi kī, mimó yī, lɛme miáte mido.

37 Odi nye odi kī Nda kɔa ekpa yī ni, yaaya ne yī sekē, ade odi nye odi kī eya ne yī sekē ni, nláablɔmena ye da,

38 kitonekī nto ode ñya, nné kī mayaakena ne yī mɔawe kawɛ akū, mbom kī makena oti a kī edo yī a odi kawɛ akū.

39 Ade oti a kī edo yī a kawε nyε kī bati a kī ekwa ekpa yī a kame odima etayela, mbom kī ndzela be flee bidzi nkpā ne luwi nkaε a akū.

40 Kitonekī Nda kawε nyε kī odi nyε odi kī emó Obi a mo εte ye edo lemε ni, εna nkpā kī elá kawūna a. Ade maadzela ye edzi nkpā ne luwi nkaε a akū a.”

41 Yudafo a do hūhūhūhū kakena awε ne Yesu akū, kitonekī εle kī, “Yī nyε abodoo a kī eto ode εya a.”

42 Foesū beλε kī, “Nné Yesu, Yosef obinyole a kī bunyina ɔlega mo ɔma flee a ne awī a? Nde foya mo finyaa yale kī ode eto εya?”

43 Ade Yesu kpa be mbuaye kī, “Mifō hūhūhūhū kakena ne mi kame.

44 Odima lelápuli εya ne yī sekē mbɔente Nda a kī edo yī a veλε ye εma yī, ade maadzela ye edzi nkpā ne luwi nkaε a akū a.

45 Baguma onukpē banyεne a tseλε biyi kī, ‘Baguma aatsa bati flee fɔtsa!’ Odi nyε odi kī etse ɔlega a, ekɔle fɔtsa etomena ye sekē ni, aya ne yī sekē.

46 Lemε fukī látsa kī odi mó tō ɔlega a, mbɔente oti a kī eto Baguma sekē a odi lemó ɔlega a.

47 Mabi mi ne ɔnɔkɔali kame kī odi nyε odi kī εte edo ni, edeī nkpā kī elá kawūna a.

48 Yī nyε abodoo a kī yakpa nkpā.

49 Mi bawanyɔ nya mana ne kɔsa kame, lemε biku.

50 Lemε abodoo a kī eto ode εya a aafō odi nyε odi kī yanya ye a leláaku.

51 Yī nye abodoo a kī yakpa nkpā, kī eto ode ɛya a. Nte odi nya abodoo kī ni, yaadzi nkpā daa, ade ke abodoo a kī maakpa ye a nye yī sukena, kī makpa katinya kame bati bena nkpā.”

52 Fukī fō Yudafo a yi foletsa kavele kayo ne kalokpa kame ne be kame ade bivia kī, “Nde oti kī aapuli ekoa ye sukena ekpa boe kī boba?”

53 Ade Yesu bi be kī, “Mabi mi ne onokoli kame kī nte mitaba Otidziwa Obi a sukena, mimoa ye baboane a ni, milāana nkpā ne mi kame.

54 Odi nye odi kī eba yī sukena emoa yī baboane leme ni, yaana daa nkpā a, ade maadzela ye edzi nkpā ne luwi nkae a akū a.

55 Kitonekī yī sukena nye funitsā wī a, ade yī baboane leme nye bave wī a.

56 Odi nye odi kī yaba yī sukena, kī yamoa yī baboane leme ni, edeī ne yī kame ade yī malo ndeī ne ye kame a.

57 Nde ayekī Ōlega a kī edzi nkpā do yī a, kī ndzi nkpā ne ye sū a, ade ayea odi nye odi kī eba yī sukena leme aadzi nkpā ne yī sū a.

58 Ade abodoo a kī eto ode a ne awī a. Elá nde mana a kī mi bawanyo nya leme ke liti, biku a. Odi nye odi kī enya abodoo kī aadzi nkpā daa.”

59 Yesu ɛ fukī ne loko a kī ekatsa fotsa ne Yudafo katsenakō ne Kapernaum.

Yesu Tsa Fotsa Ne Daa Nkpā a Akū.

60 Yesu fotsa bakolene a pii nu foletsa kī ade bele kī, “Fotsa katsa kī tené osī! Owei aapuli ete foe?”

⁶¹ Yesu mó eyi ɔsũ kĩ bekakena hũhũhũhũ, foesũ ebi be kĩ, “Mbɔɛɛ fukĩ fɔ miawɛ kĩ miakpa lolɔ?”

⁶² Kekɔ nde fɔana nte mimó Otidziwa Obi a kĩ emuniki ede yanaa ode, awã kĩ ɛna tɔ a?

⁶³ Baguma Hũhũ a akpa nkpã, otidziwa kɔbɛ lɛláa lɛtsama kame. Fɔletsã a kĩ mbi mi a nye Hũhũ kame fɔletsã kĩ foe kame nkpã deĩ.

⁶⁴ Lɛmɛ mi kame badi táte bido.” Kitonekĩ Yesu nyi kito anɛ kayɔkayi a bati a kĩ beláate bido mo oti a kĩ ye aanyɛ ye ɛkpa a.

⁶⁵ Elɛ ebu kĩ, “Ade fukĩ sũ mbi mi kĩ odima lɛláapuli ɛya nɛ yĩ sekɛ mbɔɛntɛ ɔlɛga a kpa ye osi.”

⁶⁶ Kito fukĩ akũ a, Yesu fɔtsã bakolɛnɛ a badi pii muniki nɛ ye liti, ade betábuki bitomo ye a.

⁶⁷ Foesũ evia fɔtsã bakolɛnɛ ewua-nviã a kĩ, “Mi malo miawɛ kĩ miadzakũ mbɔɛɛ?”

⁶⁸ Ade Simon Petro kpa ye mbuayɛ kĩ, “Boe ɔlate, owei sekɛ bóadzakũ bɔnaa? Nɔ deĩ daa nkpã a fɔletsã.

⁶⁹ Finyaa kɔ bɔte budo ade bunyina kĩ nɔ nye Oti Kpalɛwa a kĩ eto Baguma sekɛ a.”

⁷⁰ Ade ke Yesu kpa mbuayɛ kĩ, “Nné mi bati ewua-nviã mpau? Lɛmɛ mi kame ɔmoa nye Abonsam!”

⁷¹ Yuda, Simon Iskariot obi a akũ fɔletsã ekale, kitonekĩ tito kĩ ɛnyɛ be ewua-nviã a kame ɔmoa malo ni, ade ye aanyɛ ye ɛkpa a.

7

Yesu Mo Bawaɛ.

¹ Ke liti a, Yesu natsã emini ne Galilea tite akũ, ετάωε kĩ yamini ne Yudea tite kame, kitonekĩ Yudafɔ banɔkɔẽ ne awã kawε kĩ bakɔ ye.

² Ne lokɔ a na kame a, Yudafɔ Tεpatampa Kayɔ Kadzi Luwi kanya a fuã,

³ foesũ Yesu bawaẽnyole bi ye kĩ, “Dzakũ ne awĩ kanaa Yudea tite akũ, lokɔa nɔ fɔtsa bakɔlene a lemε bemɔ adzuma a kĩ olamena kakena a.

⁴ Odima lákɔla ye adzuma nte yawε kĩ bati binyi ye kanyi wĩ. Nte nuwĩ olamena fɔtsa kĩĩ bame flee kakena ni, nye nɔ akũ katsa katinya kame bati flee!”

⁵ Yesu bawaẽnyole a le fukĩ kitonekĩ be malo betáte ye bido.

⁶ Ade Yesu bi be kĩ, “Yĩ lokɔ wĩ táwo tɔ ɔto, lemε mi kɔ lokɔ nye lokɔ nenε lekpa mi.

⁷ Katinya kame bati leláapuli bikesĩ mi, lemε yĩ kɔ bakesĩ yĩ, kitonekĩ ndzemɔ be kabi kĩ be tudzuma nye tokpa.

⁸ Minaa luwi a kanyakɔ. Yĩ kɔ nláanaa luwi kĩĩ kanyakɔ, kitonekĩ yĩ lokɔ wĩ táwo tɔ ɔto.”

⁹ Kĩ Yesu le fukĩ eyua a, ebuki ekahɔ ne Galilea.

Yesu Naa Tεpatampa Kayɔ Kadzi Luwi Kanyakɔ.

¹⁰ Kĩ Yesu bawaẽnyole a dzakũ benaa luwi kanyakɔ a, ye malo eyanaa awã, lemε εtányε ye akũ etsa, mbom ebela ye akũ.

¹¹ Yudafɔ banɔkɔẽ a kawε ye ne luwi a kanyakɔ, bekavia kĩ, “Nde oti a?”

¹² Bati kɔdabu a kale kɔdzela petεε petεε ne Yesu akũ. Be kame badi le kĩ, “Oti wĩ yanε.”

Ade babebã lemε le kĩ, “Oowo, etsẽ yake bati.”

13 Leme odima tápuli ele foe kɔɔba, kitonekĩ bivila Yudafo banɔkɔẽ a.

14 Kĩ kite sukuloo luwi kanya a atẽ de kayite a, Yesu naa Baguma Asoli Kɔla a kame enado bati fɔtsa katsa awe.

15 Ye fɔtsa katsa a kena Yudafo banɔkɔẽ a wāwā paa, ade bele kĩ, “Nde oti kīĩ kena enyina ovoli lomɔ, kī etána fɔtsa kakɔle kadima?”

16 Yesu kpa be mbuaye kī, “Fɔtsa a kī matsa a lenyé yī mɔawe fude, mbom futo Baguma kī edo yī a sekẽ.

17 Odi nye odi kī yawe kī yakena ne letsa a kī Baguma awe akū a, aanyi nte fɔtsa a kī matsa a to Baguma sekẽ iye male foe ne yī mɔawe kɔbẽ akū.

18 Oti kī yatsa fɔtsa ne ye mɔawe kɔbẽ akū ni, obu yawe ekpa ye akū. Leme nte oti awe obu ekpa oti a kī edo ye a ni, enye ɔnɔkɔalini, ade tokpa tidima leláa ye kame a.

19 Mbɔɛɛ nné Mose lekpa mi mbla a? Leme mi kame odima lákena ne mbla a akū. Nde sū miawe kī miako yī?”

20 Ade bati kɔdabu a bi ye kī, “Hūhū kpa deĩ ne nɔ kame! Owei awe kī yako nɔ?”

21 Yesu kpa be mbuaye kī, “Awāwā fɔtsa mɔa kīĩ nkena, ade mi flee mikena saa a.

22 Mose kpa mi mbla kī mitsua mi babinyole fɔkpati, ade tito kī nné Mose sekẽ futo, mbom mi bawanyɔ liyi foe kayɔ malo ni, miatsua onyole lekpati ne Kaweya Luwi akū.

23 Nte bitsua obi lekpati ne Kaweya luwi akū ayekĩ beláafum Mose mbla a ni, nde sū mina

kalokpa ne yĩ akũ kĩ ntsa oti fɔsɔ ne Kaweya Luwi a akũ?

²⁴ Mitadã bati ane midze miko kɔtɔ, mbom midze kale ne ke osi kpĩ akũ.”

Bati Badi Te Atsindze Kĩ Nné Yesu Nye Kristo a.

²⁵ Yerusalem ɔmato a kame bati badi via kĩ, “Nné oti kĩ Yudafo banɔkɔɛ a lamena kawe kĩ bako a ne awĩ a?

²⁶ Midã kĩ edzẽ ne kanade yale kodzela, kĩ betávia ye kadima. Mbɔɛɛ fóanya kĩ ɔmaĩ banɔkɔɛ a nyina nuwĩ kĩ ye nye Kristo a?

²⁷ Boe flee bunyina awã kĩ oti kĩ kɔ to, leme nte Kristo a ya ni, odima lelányi awã kĩ eto.”

²⁸ Kĩ Yesu katsa fɔtsa ne Baguma Asoli Kɔla kame a, ebɔa fowɔla kɔɔba ele kĩ, “Kale miale kĩ miti minyina yĩ mɔ awã kĩ nto a? Ntáya ne yĩ mɔawe kɔbẽ akũ. Oti a kĩ edo yĩ a nye ɔnɔkɔalini kĩ mi minyina ye,

²⁹ leme yĩ kɔ ñnyina ye, kitonekĩ ye sekẽ nto ñya ade ye lido yĩ a.”

³⁰ Ne foesũ bewe kĩ bapi Yesu, leme odima tákɔa awe eta ye, kitonekĩ ye lɔkɔ táwo tɔ ɔtɔ.

³¹ Leme bati kodabu a kame bati pii te ye bido ade bivia kĩ, “Nte Kristo a ya ni, yaakena awãwã fɔtsa pii fɔba fukĩ oti kĩ lamena kakena a?”

Bido Asoli Kɔla Akũ Badāmenane Kĩ Benaapi Yesu.

³² Farisifo nu fɔlets a kĩ bati kodabu a lamena kale pɛtɛɛ pɛtɛɛ ne Yesu akũ a, foesũ bɛmɔ Yudafo basɔfɔnɔkɔɛ a bido Asoli Kɔla akũ badāmenane a kĩ benaapi ye.

33 Ade Yesu ɛ kī, “Maana ne mi sekē fubuna owi sukuloo, lokoa maadzakū nnaa oti a kī edo yī a sekē.

34 Míawɛ yī ɛmɛ miláamɔ yī, kitonekī miláapuli miya ne awā kī maana a.”

35 Yudafɔ banɔkɔē a via akū kī, “Nɛ ndia ɛwɛ kī yanaa kī boláapuli bómó ye? Mbɔɛɛ kī yanaa Yudafɔ a kī begba biko ne Helafɔ kame a enaatsa Helafɔ a fɔtsa?”

36 Ɛɛ kī bóawɛ ye ɛmɛ boláamɔ ye, ade boláapuli bɔnaa awā kī yaana a. Foe kayɔ nye litsa?”

Yesu Nyé Nkpā Mui a.

37 Nɛ luwi nkaɛ a kī lenye luwi titiliwu ne fuwi kanya kame akū a, Yesu yidza ɛdza ade ɛboɔ fowola ɛɛ kī, “Odi nye odi kī ɔmɔado akɔ ye ni, ɛya ne yī sekē ɛyaamɔa mui.

38 Nɛɛ ayekī Katsɛɛ Kpalɛwa a ɛ a, ‘Odi nye odi kī ɛɛ yī edo ni, nkpā towɔ aatini bito ye ɔwɔɛ kame.’ ”

39 Yesu kalɛ kɔdzɛla ne Hūhū a kī bikī betɛ ye bido a aayate a akū. Nɛ lokɔ a na kame a, betákpa tǔ Hūhū a, kitonekī betádzɛla Yesu ewo ne kukūkpale kame.

Kasē Wo Nɛ Yudafɔ a Kame.

40 Kī bati a badi nu fɔletsɛ a kī Yesu ɛ a, beɛ kī, “Ɔnɔkɔali, Baguma Onukpē Ɔnyɛɛ a nye oti kīi.”

41 Babebā ɛ kī, “Ade Kristo a ne awī a.”

Ɛmɛ bati bebā kǔ via kī, “Mbɔɛɛ Galilea tite akū Kristo a aato ɛya?”

⁴² Katsɛɛ Kpalɛwa a táɛ kǐ Kristo aato Legã Dawid kasinu a kame, ade baama ye ne Betlehem, ɔmato a kǐ Dawid dzi a kame?”

⁴³ Foesũ kasẽ wo ne bati kodabu a kame ne Yesu sũ.

⁴⁴ Badi we kǐ bapi ye, leme odima tákoa awe eta ye.

Yudafo Banokɔẽ a Táte Yesu Bido.

⁴⁵ Kǐ Asoli Kɔla akũ badāmenane a muniki beya ne Yudafo basɔfonokɔẽ mo Farisifo a sekẽ a, bivia be kǐ, “Nde sũ mitápi ye miyamena?”

⁴⁶ Asoli Kɔla akũ badāmenane a kpa mbuaye kǐ, “Odima táɛ tɔ kodzela nde ayekĩ oti kǐ ale a!”

⁴⁷ Ade Farisifo a via be kǐ, “Mbɔɛɛ enake mi malo?”

⁴⁸ Onokɔẽ ãye Farisini ɔdabe letɛ ye edo kǐ minyina?

⁴⁹ Ade bati kodabu kǐ, kǐ binyína Mose mbla a sũ ni, Baguma dumu be!”

⁵⁰ Nikodemo kǐ enye Farisifo a kame ɔmoa, kǐ enaa Yesu sekẽ tɔ a na ne awã. Edo onukpẽ ebi be kǐ,

⁵¹ “Boe mbla tákpa boe osi kǐ bɔakɔ oti kɔto, mbɔente bɔdzemo ye butse ye onukpẽ kame foletsa bunyi letsa a kǐ ekena a.”

⁵² Bibi ye kǐ, “Mbɔɛɛ Galilea no malo oto? Tsã Katsɛɛ Kpalɛwa a kame kadã, lokoa aamo kǐ Baguma onukpẽ ɔnyene odima láto Galilea.”

⁵³ (Ke liti a, odi nye odi dzakũ enaa kɔla.)

8

Bipi Otsole Odi Kǐ Ené Onyo Liti.

1 LEME Yesu de enaa Kugua Futse Ɔto a akū.

2 Kī kade nyina ɔnɔnɛ tutuutu a, Yesu muniki eya nɛ Baguma Asɔli Kɔla a kame. Bati pii yakpɔta nɛ ye akū, ade ekɛna akū edzi eyi be fɔtsa katsa kayɔ a.

3 Yudafɔ mbla batsanɛ mo Farisifo a kpā otsole odi nɛ adɔpaa kabɔa kame beyadzela nɛ bati a flee anɛ kame.

4 Ade bibi Yesu kī, “Fɔtsa Ɔtsanɛ, bipi otsole kī kī onyole bebā awa mo ye.

5 Nɛ boe mbla a kame ni, Mose kpa otumi kī betalɛ otsole kī odu boe bekɔ. Litsa no kɔ̃ alɛ nɛ foe akū?”

6 Bivia fukī kī bakɔa banaī ye, ayekī baana kale kadi bekɔa bitsua ye onukpɛ.

LEME Yesu kɛna akū ekɔa lawobi etsɛlɛ fɔtsa nɛ tite.

7 Kī bedza bekavia ye fɔlɛtsa a, edzela akū ade ebi be kī, “Mi kame owula a kī etákɛna tɔkpa tidima tɔ̃ ni, enya lɔto eta de ebɔa otsole a.”

8 Ade ke ebuki ekɛna akū etsɛlɛ fɔtsa nɛ tite a.

9 Kī binu fɔlɛtsa kī a, be flee bedzakū ɔmoa ɔmoa, kito banɔkɔɛ a akū kenawo kī kite Yesu mo otsole a odi nɛ awā.

10 Yesu dzɛla akū evia otsole a kī, “Boe ɔma, nde bati a? Be kame odima táte kī yakɔ no kɔto?”

11 Otsole a kpa mbuayɛ kī, “Ɖnɔkɔɛ, oowo.”

Ade ke Yesu bi ye kī, “Kekɔ̃ yī malo ntáko no kɔto. Dzakū kanaa, lɛmɛ tabuki ɔkɛna tɔkpa.”

Yesu Nyé Katinya Kame Ɔhaī.

12 Yesu buki ebi bati a kī, “Yī nye katinya kame ɔhaī, odi nye odi kī etomo yī ni, yaana nkpā ɔhaī a, ade eláatsā nɛ ɔtū kame da a.”

13 Farisifo a bi ye kī, “Adi adansie ne no mɔawe akū, foesū no adansie a tákpola.”

14 Yesu kpa be mbuaye kī, “Nte madi adansie ne yī mɔawe akū malo ni, letsa a kī male a kpola, kitonekī ñnyina awã kī nto mɔ awã kī manaa a. Mi linyína awã kī nto ñye awã kī manaa a.

15 Miadze foletsa ne batidziwa kamɔ onukpě, leme yī kǒ maádzemɔ odima.

16 Leme nte maadze mɔ bati ni, yī kadze a aakpola, kitonekī nné yī odi adze kale, mbom bɔmɔ Nda a kī edo yī a adze foletsa.

17 Betsɛle ne mi mbla a kame kī nte adansifo nviã onukpě kɛna ɔmɔa ni, letsa a kī bele a kpola.

18 Madi adansie kakpa yī akū, ade Nda a kī edo yī a leme adi yī akū adansie a.”

19 Bati a via Yesu kī, “Ndia aga deĩ?”

Ekpa be mbuaye kī, “Minyína yī, ñye Nda. Nte kanyína minyina yī ni, kufe míanyi Nda leme.”

20 Yesu le foletsa kī flee ne togole katekǒ a, kī ekatsa fotsa ne Asoli Kola kame a, leme odima tápi ye, kitonekī ye loko táwo tǒ ɔto.

Yesu Bi Yudafɔ Banɔkɔẽ a Kī Beláapuli Bɛnaa Awã Kī Yanaa a.

21 Yesu buki ebi be kī, “Maadzakū, ade míawe yī, leme míaku ne mi tokpa kame. Miláapuli minaa awã kī manaa a.”

22 Ade ke Yudafɔ banɔkɔẽ a via kī, “Ye akū yanaako sū mɔ ele kī, ‘Miláapuli miya ne awã kī manaa a’?”

23 Yesu kpa be mbuaye kī, “Tite kī akū mito, leme yī kǒ ode nto ñya. Katinya kī kame bati miane, leme nné katinya kī kame oti mane.

24 Ade foesũ mbi mi kĩ míaku ne mi tokpa kame a. Míaku ne mi tokpa kame nte mitáte mido kĩ yĩ nye oti a kĩ ye mane a.”

25 Bedani bivia ye kĩ, “Owei ane?”

Yesu kpa be mbuaye kĩ, “Letsa a kĩ mbi mi kito ane kayokayi a, ade foe moape a.

26 Ndeĩ foletsa pii kĩ maale ne mi akũ nkɔa nkɔ mi kɔɔ, leme oti a kĩ edo yĩ a adi ɔnokɔali, ade letsa a kĩ nnu ntomena ye sekẽ a odi mabi katinya kame bati a.”

27 Bati a tánu foe kayo kĩ ɔlega akũ foletsa Yesu kabi be.

28 Foesũ ebi be kĩ, “Nte midela Otidziwa Obi a ne ode a fomɔ míanyi kĩ yĩ nye oti a kĩ ye mane a. Ade ke míanyi kĩ maákena letsama ne yĩ moawe kobẽ akũ, mbom letsa a kĩ Nda tsa yĩ kĩ nle a odi male.

29 Oti a kĩ edo yĩ a deĩ ne yĩ ɔwẽ. Etáfone yĩ odi eyi, kitonekĩ makena letsa a kĩ lawo ye ane a daa.”

30 Kĩ Yesu le foletsa kĩ a, bati pii te ye bido.

Bati a Kĩ Benye Abraham Babi.

31 Yesu bi Yudafɔ a kĩ bete ye bido a kĩ, “Nte mite yĩ fɔtsa katsa a midomɔ akũ ni, kekɔ yĩ fɔtsa bakolene wĩ miane.

32 Míanyi ɔnokɔali a, ade ɔnokɔali a aakpa mi akũ akũ kadzi a.”

33 Bati a kpa ye mbuaye kĩ, “Abraham babi mo bawa boane, ade botánya tɔ odima basate a. Nde sũ ale kĩ, ‘Miana akũ akũ kadzi’?”

34 Yesu bi be kĩ, “Mabi mi ɔnokɔali a kĩ odi nye odi kĩ yakena tokpa ni, enye tokpa ɔsate.

35 Ɔsate lánya kola obi daa, leme obinyole kɔ nye kola obi daa.

36 Foesū nte Obi a kpa mi akū akū kadzi ni, lɔkɔa mina akū akū kadzi wī.

37 Īnyina kī Abraham babi mɔ bawa miane, leme miawe kī miako yī, kitonekī yī fɔtsa katsa a táwo ne mi kame.

38 Fɔtsa a kī mmó ne Nda sekě a, ade foe akū male kɔdzela a, leme mi kɔ miakena letsa a kī mi ɔlega bi mi a.”

39 Bibi ye kī, “Boe ɔlega nye Abraham.”

Yesu kpa mbuaye kī, “Nte Abraham babi mɔ bawa paa miane ni, kufe míakena fɔtsa nde ayekī ekena a.

40 Leme miawe kī miako yī oti a kī mbi mi ɔnɔkɔali fɔletsa a kī nte ntomena Baguma sekě a. Abraham tákena fukī odu.

41 Mi miakena letsa a kī mi ɔlega a kena a.”

Bekpa ye mbuaye kī, “Ɔlega mɔape budeĩ, ade ye nye Baguma a. Bonyé adɔpaa kame babi.”

42 Yesu bi be kī, “Nte Baguma liti enye mi Ɔlega ni, kufe míawe yī kale, kitonekī Baguma sekě nto ĩya. Ntáya ne yī mɔawe kobě akū, mbom Baguma lido yī.

43 Nde sū miánu fɔletsa a kī male a kayɔ? Kitonekī miáwe kī miatse yī fɔletsa a.

44 Mi ɔlega Abonsam bade miane, ade miawe kī miakena ne mi ɔlega a fɔwetsa akū a. Owudini yane kito ane kayɔkayi, ade yaátomɔ ɔnɔkɔali liti a, kitonekī ɔnɔkɔali leláa ye kame da. Nte ema fɔvã ni, ye kutitse enye yatsa, kitonekī enye ɔvãlevã mɔ fɔvã ɔlega.

⁴⁵ Leme yĩ kũ onokwali a mabi mi, ade foesũ miáte yĩ mido a.

⁴⁶ Mi kame oweĩ aapuli ekũ yĩ koto kĩ nkena tokpa? Nte nle onokwali a ni, nde sũ mitáte yĩ mido?

⁴⁷ Oti kĩ eto Baguma kame a, atse Baguma foletsa. Leme ayekĩ mitáto Baguma kame sũ ni, miáte yĩ foletsa.”

Yesu Mo Abraham.

⁴⁸ Yudafo a via Yesu kĩ, “Nte bole kĩ Samariani ane, ade hũhũ kpa leme deĩ ne nũ kame a ni, botále onokwali?”

⁴⁹ Yesu kpa be mbuaye kĩ, “Hũhũ kpa adima leláa yĩ kame. Makpa Nda obu leme mi miasupa yĩ.

⁵⁰ Maáwe kĩ mado yĩ akũ obu, leme odi deĩ kĩ yawe foe ade ye adze kakpa yĩ a.

⁵¹ Mabi mi ne onokwali kame kĩ, odi nye odi kĩ yakena ne yĩ fotsa katsa a akũ a, leláaku da.”

⁵² Yudafo a bi ye kĩ, “Ade owi bomó pefee kĩ hũhũ kpa deĩ ne nũ kame a! Abraham ku, Baguma onukpẽ banyene a leme ku. Leme nũ kũ ale kĩ, ‘Odi nye odi kĩ yakena ne yĩ fotsa katsa a akũ a, leláaku da.’

⁵³ Mbɔɛɛ nũ bẽ boe owanyo Abraham kĩ eku a? Baguma onukpẽ banyene a leme ku. Owei abu kĩ ye ane?”

⁵⁴ Yesu kpa be mbuaye kĩ, “Nte mado yĩ moawe akũ obu ni, yĩ obu a leláana nfaso. Oti a kĩ ye ado yĩ obu a nye Nda, oti kĩ miale kĩ enye mi Baguma a.

⁵⁵ Minyína Nda a, leme yĩ kũ ãnyina ye. Nte nle kĩ ãnyína ye ni, maakena ovãlevã nde mi aye.

Ƙeme nti ñnyina ye ade makena ne ye kale a akũ a.

⁵⁶ Mi ɔwanyɔ Abraham mó kawɔle kī yaamo yī kaya. Emó ke ƙeme ade kawɔle de ye a.”

⁵⁷ Ade ke Yudafo a bi ye kī, “Ɔtáte tō futeli aduenum malo, ke mo ale kī ɔmó Abraham a?”

⁵⁸ Yesu kpa mbuaye kī, “Mabi mi ne ɔnokɔali kame kī, yī ndeĩ fomo bema Abraham.”

⁵⁹ Ade ke bati a fila boe kī bata bebɔa ye a, ƙeme Yesu bela, ade ene ne Baguma Asoli Kola a kame a.

9

Yesu Binya Oti Kī Bema Ɔnekune Anɛ.

¹ Kī Yesu anaa a, emó onyole odi kī bema ye ɔnekune.

² Ade ye fɔtsa baklene a via ye kī, “Fɔtsa Ɔtsane, owei tokpa sū bema onyole kī ɔnekune? Ye moawe tokpa mbɔɛɛ ye bamane tokpa sū?”

³ Yesu kpa be mbuaye kī, “Nné onyole kī ñye ye bamane lekena tokpa, mbom bema ye ɔnekune, ayekī baanye Baguma kɔbẽ adzuma betsāmena ye akũ.

⁴ Nte budeĩ ne kade kanyina kame ni, kene kī bɔakena adzuma bɔkpa oti a kī edo yī a. Kade aya kadokō kī odima leláapuli ekena adzuma.

⁵ Kī ndeĩ ne katinya kame kī ni, yī nye katinya kame ɔhaĩ a.”

⁶ Kī Yesu le fɔletsa kī eyua a, etua tane eyi ne tite, efone te ekɔa etsela onyole a ne banebi.

⁷ Ade ebi ye kī, “Naavɔle ane ne Siloam Lutubu a kame.” Dī Siloam kayɔ nye, bido ye. Ade onyole a navɔle ane, ade emó foko kī emuniki yaya a.

8 Ye badzikoba mo bikĩ bekamọ ye kĩ ekawã fotsa a via kĩ, “Mbọe nné oti kĩ adzi kawã fotsa a?”

9 Badi le kĩ, “Ade ye a.” Leme babebã le kĩ, “Oowo, nné ye yanε, kanε ené ye.”

Nε foesũ oti a mọawe le kĩ, “Ye manε.”

10 Bivia ye kĩ, “Nde fọya mo finyaa kọ mo amo fọkọ?”

11 Ekpa mbuaye kĩ, “Onyole a kĩ bave Yesu lefone tite ekputa yĩ banebi ade ebi yĩ kĩ naavole anε nε Siloam Lutubu a kame. Foesũ nnaa adeke, kĩ nsila nvole anε pe, mpuli mmó fọkọ.”

12 Bivia ye kĩ, “Nε ndia edeĩ?”

Ekpa be mbuaye kĩ, “İnyına.”

Farisifo Via Oti a Kĩ Ye Anε Bibinya a Fọletsa.

13 Ade ke bati a kpã onyole a kĩ eku tọ anε a bema Farisifo a.

14 Luwi a kĩ de akũ Yesu fone tite ekọa ebinya ye anε a nye Kaweya Luwi.

15 Foesũ Farisifo a leme via ye ayekĩ fọkena fomo bibinya ye anε. Ekpa be mbuaye kĩ, “Ekọa tite fonewa ekputa yĩ banebi. Efọ nnavole anε, ade finyaakĩ mpuli mamọ fọkọ a.”

16 Farisifo a badi le kĩ, “Oti a kĩ ekena fukĩ táto Baguma sekẽ, kitonekĩ yaákena nε Kaweya Luwi mbla a akũ.”

Ade babebã leme via kĩ, “Nde fọaya kĩ tokpa okenane aapuli ekena nsentseleni kĩ odu?” Nε foesũ kasε wo nε be kame.

17 Farisifo a buki bivia onyole a kĩ, “Kĩ ole kĩ ye libinya no anε a ni, no malo litsa odeĩ kĩ ale nε ye akũ?”

Onyole a kpa be mbuaye kī, “Baguma onukpě onyene yanε.”

¹⁸ Lεmε Yudafɔ a tawe kī bate bido kī onyole a nya tɔ onekune fɔmɔ ye anε binya, kenawo kī beve ye bamane beyamena.

¹⁹ Ade bivia be kī, “Mi obi a kī mile kī mima ye onekune a ne awī a? Nde fɔya mɔ finyaa kɔ yamɔ fɔkɔ?”

²⁰ Ye bamane a kpa mbuaye kī, “Bunyina kī boe obi yanε, ade bunyina kī bɔma ye onekune a.

²¹ Lεmε ayekī fɔkena fɔmɔ yamɔ fɔkɔ a ni, bunyina foe kɔ, ade bunyina oti a kī ye libinya ye anε a lεmε a. Mivia ye mɔawe a, ebo anε, yaapuli enye ye akū onukpě.”

²² Ye bamane le fɔletsa kī ayekī bekavila Yudafɔ a sū. Kitonekī Yudafɔ banɔkɔɛ a le biyi kɔkɔε kī nte odi tε edo kī Yesu nye Kristo a ni, baablɔmena ye ne Yudafɔ katsenakɔ a.

²³ Ade foesū ye bamane a le kī, “Ebo anε, mivia ye mɔawe a!”

²⁴ Banɔkɔɛ a ve onyole a kī bema onekune a leyade ade bibi ye kī, “Le onɔkɔali a ne Baguma anε! Bunyina kī onyole a kī etsa nɔ a nye tɔkpa onenane.”

²⁵ Onyole a le kī, “Nte enye tɔkpa onenane o-o, iye enyé tɔkpa onenane o-o, inyina. Letsa mɔape kī inyina nye kī inya tɔ onekune, lεmε finyaa mamɔ fɔkɔ.”

²⁶ Banɔkɔɛ a via ye kī, “Litsa ekena nɔ? Nde ekena ebinya nɔ anε?”

²⁷ Ekpa be mbuaye kī, “Mbi mi foe kɔkɔε lεmε miawe kī miatse foe. Nde sū miawe kī miabuki

mitse foe? Mbɔɛɛ mi malo miawe kī minya ye fotsa bakolene?”

²⁸ Bivūna ye beɛ kī, “Nɔ odi nye ye fotsa ɔkolene, leme boe kɔ Mose fotsa bakolene boane.

²⁹ Bunyina kī Baguma bi Mose foletsa, leme oti a naa kɔ bunyina awā kī eto malo!”

³⁰ Ade onyole a bi be kī, “Litsa awāwā foletsa a? Minyina awā kī eto, leme ade ye libinya yī ane a!”

³¹ Bunyina kī Baguma látse tɔkpa bakenane, leme yatse bati a kī bakpa ye obu, kakena ne ye yawe akū a.

³² Kito ane katinya kayɔkayi a, botánu tɔ kī odi puli ebinya oti kī bema ɔnekune ane.

³³ Nte etato Baguma sekē ni, kufe eláapuli ekena letsama.”

³⁴ Banɔkɔɛ a via ye kī, “Katsa atsa kī nɔ a kī bema bedɔla ne tɔkpa kame a, nɔ mbom awe kī atsa boe fotsa?” Ade beblomena ye ne Yudafɔ katsenakɔ a.

Yesu Tsá Bati a Kī Biku Ane Ne Hūhū Kame.

³⁵ Yesu nu kī beblomena onyole a ne be kame, foesū kī emó onyole a, evia ye kī, “Ɔte Otidziwa Obi a odo?”

³⁶ Onyole a kpa mbuaye kī, “Ɔnɔkɔɛ, bi yī oti a kī yanɛ, ayekī maapuli nte ye ndo!”

³⁷ Ade Yesu bi ye kī, “Ɔmó ye kɔkɔɛ, ade ye nye oti a kī elamena kɔdzela kale mɔ nɔ finyaakī a.”

³⁸ Onyole a le kī, “Boe Ɔlate, nte ndo!” Ade ke eke aduli ne Yesu ane a.

³⁹ Yesu le kī, “Īya ne katinya kī kame kī mayaadzemo bati, ayekī banekune aamo fɔkɔ, ade bikī bamo fɔkɔ a aadani banekune.”

⁴⁰ Farisifo a kī bedzē ne awā a badi nu letsa a kī ele a, ade bivia ye kī, “Katsa atsa kī boe malo banekune boane mboue?”

⁴¹ Yesu kpa be mbuaye kī, “Nte kaku mi ane eku ni, kufe beláako mi koto, leme kī miale kī miamo foko sū ni, tokpa deī ne mi akū.”

10

Yesu Boa Legbã Ne Baveli Okpãne Akū.

¹ Yesu le kī, “Mabi mi ne onokoli kame kī, oti kī etátsã onyukpẽ a ewo ne baveli kobã kame, mbom ede etsã kobã a akū ewo ni, enye oyekpane mo oblofo.

² Oti a kī etsã kobã onyukpẽ ewo a nye baveli okpãne a.

³ Ade ye mo kobã onyukpẽ odzolene a abinya kakpa ye, ade baveli a anu ye odo a. Yave ye bade a bui a kī ete be a, karpã be kanemena kanya.

⁴ Nte ekpã be enemena a, yanya be loto, ade baveli a atomo ye, kitonekĩ binyina ye odo.

⁵ Beláatomo oti bebã, mbom baalo ne ye sekẽ, kitonekĩ binyina ye odo.”

⁶ Yesu boa be legbã kī, leme betánu letsa a kī yatsa a kayo.

Yesu Nyé Baveli Okpãne Wĩ a.

⁷ Ne foesũ Yesu buki ele kī, “Mabi mi onokoli a kī yĩ nye baveli a kobã onyukpẽ a.

⁸ Bati bebã a kī benya yĩ loto beya flee a nye bayekpane mo bablofo, foesũ baveli a tátse be foletsa.

⁹ Yī nye kōbā onyukpē a. Odi nye odi kī etsā yī akū ewo ni, yaana katε. Yaawo ενε, ade yaana funitsā kanyakō a.

¹⁰ Oyekpane aya kī yayaaye, edi awu, ebula fōtsa kade. Yī kō ïya ayekī bati aana nkpā kī εkpōla ne osi nye osi akū.

¹¹ “Yī nye baveli okpāne wī a, baveli okpāne wī a akōa ye nkpā kakpa ne baveli a lolō.

¹² Nte opaani kī enyé baveli okpāne, ade enyé baveli a olate lemε mó kalikii kaya ni, yalo kafone baveli a. Foesū kalikii a apili baveli a kapansam be.

¹³ Opaani a alo kadzakū kitonekī kaboe bebōe ye kī ekēna adzuma a, ade etsēla baveli a letsama akū a.

¹⁴⁻¹⁵ “Yī nye baveli okpāne wī a. Nde ayekī Nda nyina yī, yī malo ïnyina Nda a ni, ade aye ïnyina yī mōawe baveli ade be malo binyina yī a. Nkōa yī nkpā nkpa ne be lolō.

¹⁶ Ndeī baveli bebā kī belāa baveli kōbā kīi kame. Kene kī nkpā be malo ïyamēna, bitse yī odo lokōa be flee baanya baveli katsu mōa, bēna ne baveli okpāne mōa kayō.

¹⁷ “Nda awe yī kale, kitonekī nkōa yī nkpā nkpa, kī maabuki nte ye.

¹⁸ Odima lelāate ye ne yī awe, mbom yī mōawe lekōa ye nkpa. Ndeī osi kī makōa ye nkpa, ade ndeī osi kī mabuki nte ye a. Ade letsa a kī Nda do yī kī kene kī nkenā a.”

¹⁹ Ne fōletsā kīi sū kasē buki kiwo ne Yudafō a kame.

²⁰ Be pii, bekale kī, “Hūhū kpa deī ne ye kame! Ye lolō kame bu kade! Nde sū koū miatse ye?”

21 Leme babebã le kī, “Oti kī hūhū kpa deĩ ne ye kame léláapuli ele kodzela lomo! Nde koũ hūhū kpa aapuli ebinya banekune ane?”

Yudafɔ a Sī Yesu.

22 Osili loko wo ɔto, ade Yudafɔ kanya Baguma Asoli Kola Akū kakpale Luwi ne Yerusalem a.

23 Yesu kamini ne Baguma Asoli Kola a kako a kī bave Salomo Ablanda a kame.

24 Ade Yudafɔ a nakpota ne ye akū, ade bivia ye kī, “Nde sū ofɔ bɔlamena ane kadã kavia? Nte no nye Kristo a ni, bi boe ɔnokɔali a faa.”

25 Yesu kpa be mbuaye kī, “Mbi mi kɔkɔe, leme miáte yĩ mido. Fɔtsa a kī makena ne Nda kɔbẽ akū a, adi yĩ akū adansie.

26 Leme miáte kado kitonekī minyé yĩ baveli.

27 Yĩ baveli atse yĩ ɔledo, ñnyina be ade batomo yĩ a.

28 Makpa be nkpã kī elá kawūna a, ade beláaku bewo da. Odima léláapuli ewãne be ete ne yĩ awe.

29 Fɔtsa a kī Nda kɔa edo ne yĩ awe a deĩ kɔbẽ fɔbẽ letsa nye letsa, ade odima léláapuli ewãne foe ete ne Nda awe a.

30 Bómó Nda ni, ɔmɔa bɔane.”

31 Foesū Yudafɔ a buki bifila boe kī batale Yesu.

32 Ade Yesu bi be kī, “Nkena fɔtsa wĩ pii kī Nda do yĩ kī nkena ne mi ane. Foe kame fɔɔdabe sū miawe kī miatale yĩ boe?”

33 Bekpa mbuaye kī, “Nné fɔtsa wĩ a kī okena a sū boawe kī bɔatale no boe, mbom ne mbusuo fɔlets a kī ɔle a sū! Otidziwa keke ane, leme awe kī akena no akū Baguma!”

³⁴ Yesu kpa be mbuaye kī, “Betsēle ne mi mbla ovoli a kame kī Baguma le kī, ‘Minye baguma ame.’

³⁵ Bunyina kī letsa a kī Katsēle Kpalēwa le a nye ɔnokɔali daa. Baguma ve bati a kī ekpa be ye ɔledo a kī baguma ame.

³⁶ Yī kō, ɔlega a lepau yī edo yī ne katinya kame. Lokɔa nde sū miti miale kī nle fubusuotsa ne ayekī nle kī Baguma Obi mane a sū?

³⁷ Foesū nte nlámēna fotsa a kī Nda do yī kī nkēna a kakēna ni, mitate yī mido.

³⁸ Lemē nte makēna foe, titɔ kī miáte yī kado malo ni, mite fotsa a kī makēna a mido, ayekī míanyi, minu foe kayɔ yededeede kī ɔlega a deĩ ne yī kame ade yī malo ndeĩ ne ɔlega a kame a.”

³⁹ Yudafɔ a buki bewē kī bapi Yesu, lemē ené ne be kame edzakū.

⁴⁰ Ade Yesu muniki enyina Yordan ɔwo a enaa awā kī Yohanes wola bati mui tō a, enadzi ne awā.

⁴¹ Bati pii ya ne ye sekē, ade bele kī, “Yohanes tákēna awāwā fotsa fudima, lemē foletsa a kī ele ne oti kī akū a flee nye ɔnokɔali.”

⁴² Bati pii ne awā te ye bido.

11

Lazaro Wuda.

¹ Onyole odi kī bave Lazaro kasɔ. Eto Betania, ɔmato a kī bawaētsole nviã Maria mo Marta dzi a kame.

² Ade Maria kī lēkɔa kugua mo ɔlē eko ne boe ɔlate foneta, ekɔa ye lolɔ tolɔ eyɔ foe a. Ye ɔwaēnyole nye Lazaro kī yaso a.

3 Bawaētsole a do loto ne Yesu sekē kī, “Boe ɔlate, no okoba a kī aátuno ye kale a aso.”

4 Kī Yesu nu foletsa kī a, ele kī, “Foso kī lenye wuda foso, mbom fonye letsa a kī baatsā foe akū bedela Baguma dī ne ode, ade baadela Baguma Obi a leme dī ne ode a.”

5 Yesu awe Marta, mo owaētsole mo Lazaro kale.

6 Leme kī Yesu nu Lazaro foso a, ebuki ekaho ne awā kī edeī a fuwi nviā.

7 Ke liti a, ebi ye fotsa bakolene a kī, “Mifō bumuniki bōnaa Yudea.”

8 Ade ye fotsa bakolene a bi ye kī, “Fotsa otsane, wadzō ne awī mo Yudafō a we kī batale no boe, mo obuki anaa awā a?”

9 Yesu kpa be mbuaye kī, “Nné doūhuile ewuanviā deī ne kade kanyina kame? Odi nye odi kī etsē ne suwa ni, eláatula kitonekī katinya kame ohaī a afō yamo fokō.

10 Leme nte odi tsē ne lenye ni, yatula kitonekī ohaī lelāa.”

11 Kī Yesu le foletsa kī eyua a, ebuki ele kī, “Boe okoba Lazaro wa tida, leme maanaadzela ye.”

12 Ye fotsa bakolene a kpa mbuaye kī, “Boe ɔlate, nte tida ewaa kō ni, yaasaε.”

13 Letsa a kī Yesu atsa a nye kī Lazaro ku, leme ye fotsa bakolene a kō kona kī tida pupulidza kawa ele.

14 Foesū Yesu binya ebi be pefee kī, “Lazaro ku.

15 Leme ne mi sū ni, kawole de yī kī ntána ne awā ayekī míate mido. Mifō bōnaa ye sekē.”

16 Ade Toma kī bave Ata a bi ye bakoba fotsa bakolene a kī, “Mifō boe malo butomō Fotsa ɔtsane a bōnaa, bōnaaku mo ye!”

Yesu Nyé Kayidza Kadzi Nkpā Mō Nkpā a.

17 Kī Yesu wo awā a, emó kī fote fuwi ena kī bibila Lazaro.

18 Kito Betania kenaa Yerusalem aana nde fusikū nviā,

19 ade Yudafo pii ya kī bayaadzam Maria mō Marta ne be owaēnyole wuda a sū.

20 Kī Marta nu kī Yesu aya a, ené enaatselamo ye, lemε Maria kō kahō ne toto kame.

21 Ade Marta bi Yesu kī, “Boe ɔlate, nte kana ɔna ne awī kufe nwaēnyole táku!”

22 Lemε ĩnyina kī finyaa malo Baguma aakpa nō letsa nye letsa kī ovia ye.”

23 Yesu kpa ye mbuaye kī, “Awaēnyole a aabuki eyidza edzi nkpā.”

24 Ade Marta bi ye kī, “Īnyina kī yaabuki eyidza edzi nkpā ne Luwi Nkaε a kī banokpa aayidza a akū.”

25 Yesu bi ye kī, “Yī nye kayidza kadzi nkpā mō nkpā a. Odi nye odi kī ete yī edo, nte eku malo ni, yaayidza edzi nkpā.

26 Odi nye odi kī edzi nkpā mó ete yī edo ni, eláaku da. ɔte fukī odo?”

27 Marta kpa ye mbuaye kī, “Oo, boe ɔlate! Nte ndo kī nō nye Kristo a, Baguma Obi a kī beε biyi kī yaaya ne katinya kame a.”

Yesu Be.

28 Kī Marta le fukī eyua a, emuniki enaa kōla enave owaētsole Maria petεε. Ebi ye kī, “Fōtsa ɔtsane a ya ne awī, ade evia nō akū a.”

29 Kī Maria nu foe pe, eta eyidza ewula atse enaatselamo ye.

30 Ne loko a naa Yesu táwo tō omato a kame, mbom ebuki edzē ne awā kī Marta yatselamo ye a.

31 Kī bati a kī bideī ne toto kame bekadzam Maria a mó kī eta eyidza ene a, bitomo ye, kitonekī bekona kī yanaa linike a owē enaabe.

32 Maria yawo awā kī Yesu dzē a, ade kī esila emó ye pe eto ne Yesu aboa kame ele kī, “Boe Olate, nte ona ne awī kufe nwaēnyole a táku.”

33 Kī Yesu mó ayekī ekabe, mo ayekī bati a kī bitomo ye kabe a, fokena adzuma ne ye kame ade eweya eke hūū a.

34 Evia be kī, “Ne ndia mibila ye?”

Bekpa ye mbuaye kī, “Boe Olate, yaadā.”

35 Ne awā naa, Yesu be.

36 Ade Yudafo a le kī, “Midā tō ayekī yawe ye kale!”

37 Leme badi le kī, “Ebinya onekune ane. Kapuli eláapuli efō kī onyole kī etaku?”

Yesu Dzela Lazaro Etomena Kanokpa.

38 Kaloe a buki kena ne Yesu kame ade enaa linike a owē a. Linike a nye de oke kī bekoa de bisua de onukpē.

39 Yesu bi be kī, “Miboe de a ne leke a onukpē.”

Ade Marta, onokpa a owaētsole, bi Yesu kī, “Boe Olate, finyaa kō edo kakū awe, kitonekī ade fuwi ena kī bibila ye a.”

40 Yesu bi Marta kī, “Mbōee ntábi no kī nte ote odo ni, aamo Baguma kukūkpale a?”

41 Bati a boe de a benye. Yesu dela ane ne ode ele kī, “Nda, manye no kole kī atse yī.

42 Īnyina kī atse yī daa, leme bikī bedzē ne awī a sū male fukī, ayekī baate bido kī no lido yī.”

43 Kĩ ele fukĩ eyua a, ebo a fowola kooba kĩ, “Lazaro, né kaya!”

44 Ade onokpa a né eya a. Lima a kĩ beko a bisuli ye akpo mo abo a buki lena ne ye akũ, ade duku a kĩ beko a bisuli ye ane a leme na ne ye akũ a.

Yesu bi be kĩ, “Miwũnya tilima a ne ye akũ mifõ enaa.”

Yudafõ a Nasui Kĩ Baako Yesu.

45 Yudafõ a kĩ beya ne Maria sekẽ mó letsa a kĩ Yesu kena a, ade be pii te ye bido a.

46 Leme be kame badi muniki benaa Farisifo a sekẽ benabi be letsa a kĩ Yesu kena a.

47 Foesũ Farisifo a mo basofonokõ a natsa folo mo Yudafõ omaĩ banokõ a ade bele kĩ, “Litsa bóakena? Kitonekĩ oti kĩ lamena awawã fotsa pii kakena!”

48 Nte bokpa ye osi lomo ni, odi nye odi aayate ye edo, ade Roma abã ayabubuli boe Asoli Kola a, ewola boe omaĩ leme.”

49 Be kame omoa kĩ bave Kaiafa, kĩ enye Osafonokõ Flee ne kateli a na kame a bi be kĩ, “Minyina letsama kolaa!”

50 Minyina kĩ fonene fokpa mi kĩ oti moa aaku ne bati a flee lolõ keba kĩ baawola omaĩ a flee a?”

51 Nné ye moawe kakona ekõ ele fukĩ, mbom nde Osafonokõ Flee ne kateli a kame ni, ele eyi kĩ Yesu aaku ne Yudafõ a lolõ.

52 Nné Yudafõ a odi yaku ekpa, mbom kĩ yaakpota Baguma bade a kĩ begba biko ne katinya kame a bekona omoa.

53 Kito luwi a kanaa a, Yudafõ banokõ kapi adzuni kĩ baako Yesu.

⁵⁴ Ne foesũ Yesu tábuki ekane kanya Yudafõ a lemõ ye. Edzakũ enaa omato odi kĩ bave Efrayim kame ne kosa kudi kame, ade awã bemõ ye fõtsa bakolene a bidzi ne awã a.

⁵⁵ Finyaa Yudafõ Wuda Katẽ luwi kanya a fuã, ade bati pii to omaĩ a foko kumekume beya ne Yerusalem, kĩ bayaakpale be akũ fomõ luwi a aawo oto.

⁵⁶ Kĩ bena ne Asoli Kõla kame a, bekawe Yesu, ade bekavia akũ kĩ, “Nde akõna? Mbõee eláaya ne luwi a kanyakõ?”

⁵⁷ Ne lõko a na kame a, basõfonõkõẽ mõ Farisifõ a si mbla kĩ odi nye odi kĩ enyina awã kĩ Yesu deĩ ni, kene kĩ eyaakpa kanyi lõkoa benaapi ye.

12

Maria Tsela Yesu Kugua Mõ Olẽ Ne Betania.

¹ Kĩ kite fuwi evũ kĩ banya Wuda Katẽ Luwi a, Yesu naa Betania, Lazaro oto, awã kĩ edzela ye etomena kanõkpa a.

² Betõ olobe funitsã bekpa ye ne awã. Marta sum ne opunu akũ, ade Lazaro lemẽ na ne bati a kĩ bidzi bekanya mõ Yesu a kame a.

³ Ade Maria bõe kugua mõ olẽ baũ, kĩ bave koe nard, kĩ kudeĩ kõya paa lita seke eyatsela Yesu foneta, ade ekõa ye lõlõ tõlõ eyõ foe akũ a. Kugua a olẽ te tõtõ a flee kame.

⁴ Ye fõtsa bakolene a kame omõa, Yuda Iskariot, kĩ ye aanye Yesu ekpa a le kĩ,

⁵ “Nde sũ betánõ kugua kĩ sika ovõe oha elale lõkoa bekõa se bekpa ahiãfõ?”

⁶ Nné kī etsela ahiãfɔ akũ sũ ελε fukĩ, mbom oyekpane yanε. Ye nεε sika kuvũ a ade yado awe nε koe kame a.

⁷ Ade Yesu le kī, “Mifɔne ye awe! Mifɔ emane koe eyi ekpa yĩ kabila.

⁸ Ahiãfɔ deĩ nε mi kame luwi nye luwi, lemε yĩ kɔ nláana nε mi kame daa.”

Yudafɔ a Sui Ne Lazaro Akũ.

⁹ Yudafɔ pii nu kī Yesu deĩ nε Betania, foesũ beya nε awã. Nné Yesu odi sũ beya, mbom kī bayaadã Lazaro a kī Yesu dzela etomena kanɔkpa a.

¹⁰ Ne foesũ basɔfɔnɔkɔẽ a pi adzuni kī baako Lazaro lemε,

¹¹ kitonεkĩ ye sũ Yudafɔ a pii kasĩ be kanaate Yesu kado.

Yesu Wo Ne Yerusalem ɔmato a Kame Mɔ Osee Katu.

¹² Kī kade nyina a, bati kɔdabu a kī beya nε Wuda Katẽ Luwi kanyakɔ a nu kī Yesu aya nε Yerusalem.

¹³ Foesũ bebɔε tuko bene kī banaatselamo ye, ade bekabɔa fɔwɔla kī,
“Mimu Baguma!

Baguma hila oti a kī yaya nε boe ɔlate dī akũ a!
Baguma hila Israel Legã a!”

¹⁴ Yesu mó aflimu adi, ade ede edzi nε ye akũ ndε ayekĩ Katsεle Kpalewa a le kī,

¹⁵ “Zion ɔmato, tavila!

Amɔ nɔ Legã kī laya!

Edzi nε aflimu obi akũ.”

¹⁶ Ye fotsa bakolene a tánu fukĩ kayɔ nε loko a na kame, lemε kī Baguma dzela Yesu ekpale ye

akū a, beyate ane kī Katselē Kpalēwa a lē letsa a kī bekēna bekpa ye a ne ye akū.

¹⁷ Bati a kī bēna ne Yesu sekē, ne loko a kī ene Lazaro etomēna linike kame edzi nkpā a, di adansie ne letsa a kī leya a akū.

¹⁸ Ade fukī sū bati kodabu a natselēmo Yesu a, kitonekī binu kī ekēna awāwā fotsa kī.

¹⁹ Foesū Farisifo a bi akū kī, “Midā kī bolāmo kadzakō kana kolaa. Midā, katinya kame bati a flee né bitomo ye!”

Helafō Badi We Kī Bamō Yesu.

²⁰ Helafō badi na ne bati a kī bēnaa Yerusalem kī baasum Baguma ne luwi a kanya kame a kame.

²¹ Ade bēnaa Filipino, kī eto Betsaida a ne Galilea sekē, ade bibi ye kī, “Onokōē, boawe kī boamo Yesu.”

²² Filipino nabi Andrea, ade be nviā a benabi Yesu a.

²³ Ade Yesu bi be kī, “Finyaa kō loko a wo oto kī baadela Otidziwa Obi a ne ode.

²⁴ Mabi mi ne onokoli kame kī nte ligbanobi táwo ne tite kame levō ni, libi moape kei a lane, lēme nte levō ni, lado babi beblebee.

²⁵ Odi nye odi kī yawe ye nkpā kale ni, yaayela ye, lēme odi nye odi kī ekesi ye nkpā ne katinya kī kame ni, ekola ye ekpa nkpā kī ela kawūna a.

²⁶ Odi nye odi kī yawe kī yasum yi ni, kene kī etomo yi, kitonekī awā kī ndei a, ade awā yi osumune lēme ana a. Ade Nda aado obu ne odi nye odi kī yasum yi akū.

Yesu Le Kodzela Ne Ye Wuda Akū.

27 “Yī ɔwɔɛ aha yī finyaa. Leme litsa maale? Kale maale kī, ‘Nda, nye yī katomena lubo kamɔ lɔkɔ kīi kame mbɔɛɛ’? Oowo, ade foesū ñya ne katinya kame a, ayekī maatsā lubo kamɔ lɔkɔ kīi kame.

28 Nda, do nɔ dī akū obu.”

Adeke odo odi to ode ɛɛ kī, “Ndo de obu kɔkɔɛ, ade maabuki ndo de a.”

29 Bati kɔdabu a kī bedzē ne awā nu odo a, ade be kame badi ɛ kī, ɔplala lenye onukpē, leme badi ɛ kī, “Ode fɔtɔ ɔnyane odi lele kɔdzela mɔ ye!”

30 Leme Yesu bi be kī, “Nné yī sū odo a lé kɔdzela, mbom mi sū.

31 “Finyaa nye lɔkɔ a kī Baguma aadzemo katinya kame. Finyaa mɔ baablomena katinya kīi kame akū ɔnyane a.

32 Nte bedela yī ne ode ne asendua akū ni, maavele bati flee ñyamenā ne yī sekē.”

33 Yesu ɛ fukī yakɔa etsa wuda odu a kī yaaku.

34 Adeke bati kɔdabu a kpa ye mbuaye kī, “Boe Mbla Ovoli a atsa boe kī Kristo a aadzi nkpā daa. Nde fɔya mɔ ale kī baadela Otidziwa Obi a ne ode ne asendua akū? Owei nye Otidziwa Obi kīi a?”

35 Yesu kpa be mbuaye kī, “Ōhañ a abuki ena ne mi sekē lɔkɔ lukū lidi pɛ. Lɔkɔ kī ɔhañ a deñ ne mi kame ni, mitsā ne ye kame ayekī ɔtū lelāake edo mi, kitonekī oti kī etsē ne ɔtū kame linyina awā kī yanaa.

36 Kī ɔhañ a deñ ne mi sekē kīi ni, mite ɔhañ mido ayekī miakena ɔhañ a kame bati.”

Bati a Katate Kado.

Kĩ Yesu le foletsa kĩ eyua a, edzakũ ne be sekẽ enabela.

³⁷ Tito kĩ Yesu kena awãwã fotsa kĩ flee ne be ane kame malo ni, betáte ye bido.

³⁸ Ayekĩ letsa a kĩ Baguma Onukpẽ Onyene Yesaya le eyi a, aaya ne foe kame kĩ,

“Boe Olate, owei letete no foletsa a kĩ bole a edo?
Owei enye ye kobẽ etsa?”

³⁹ Ne foesũ betápuli bete bido, kitonekĩ Yesaya buki ele kĩ,

⁴⁰ “Baguma ko be ane ade esua be adzuni

ayekĩ be ane leláamɔ foko,

ade be adzuni leláanu foletsa kayo a.

Baguma le kĩ, ‘Beláamuniki beya ne yĩ sekẽ lokoa
ntsa be.’ ”

⁴¹ Yesaya le foletsa kĩ kitonekĩ emó Yesu kukũkpale a, ade ele kale ne foe akũ eyi a.

⁴² Tito kĩ fola lomɔ malo a, Yudafɔ banokɔẽ a pii te Yesu bido, leme ne Farisifo a sũ betále foe akũ kodzela ne kanade, ayekĩ beláablomena be ne be katsenakõ a.

⁴³ Kitonekĩ bawe kĩ batidziwa bimu be keba kĩ Baguma aamu be.

Yesu Foletsa a Aako Bati Kɔto.

⁴⁴ Ade Yesu boa fowola ele kĩ, “Odi nye odi kĩ ete yĩ edo ni, nné yĩ odi ete edo, mbom mɔ oti a kĩ edo yĩ a ete edo.

⁴⁵ Odi nye odi kĩ yamɔ yĩ ni, yamɔ oti a kĩ edo yĩ a leme.

⁴⁶ Ìya ne katinya kame nde ohaĩ aye, ayekĩ odi nye odi kĩ ete yĩ edo ni, eláana ne otũ kame.

⁴⁷ “Nte odi nu yĩ foletsa a mó etákena ne foe akũ ni, nláadzemo ye. Ntáya kĩ mayaadzemo katinya kame bati, mbom ñya kĩ mayaanye be.

⁴⁸ Oti a kĩ esĩ yĩ, kĩ etáte yĩ foletsa a deĩ oti kĩ yaadzemo ye. Foletsa a kĩ nle a aadzemo ye ne luwi nkae a akũ!

⁴⁹ Fukĩ nye onokali, kitonekĩ ntále kodzela ne yĩ moawe otumi akũ, mbom Nda a kĩ edo yĩ a lekpa yĩ otumi kĩ nle kodzela, nle foletsa a kĩ nle a.

⁵⁰ Ade ñnyina kĩ ye mbla a akpa nkpã kĩ elá kawũna a. Ne foesũ foletsa a kĩ male a nye foletsa kĩ Nda bi yĩ kĩ nle.”

13

Yesu Vole Ye Fotsa Bakolene a Abba.

¹ Luwi a kĩ lenyaa Wuda Katẽ Luwi loto a, Yesu nyi kĩ loko kpola ye kĩ yaadzakũ ne katinya kĩ kame enaa Olega sekẽ. Ewe bikĩ benye ye bade ne katinya kame a kale, ade ewe be kale kenawo kawũnakõ a.

² Yesu mo ye fotsa bakolene a dzi ne opunu akũ bekanya olobe funitsã. Abonsam kãa edo ne Yuda kĩ enye Simon Iskariot obi a adzuni kame kãkãe kĩ enye Yesu ekpa.

³ Yesu nyina kĩ Olega kpa ye kobẽ flee. Enyina kĩ Baguma sekẽ eto eya, ade Baguma sekẽ yaabuki enaa a.

⁴ Foesũ eyidza ne opunu a akũ, enye ye atadie wulaa eyi ne owẽ, ade ekãa òsa efili ne kate a.

⁵ Ke liti a, eko mui ne looda kame, eyi ye fotsa bakolene a abba kavole kayo, ade ekãa òsa a kĩ efili ne kate a eyo mui a.

6 Kĩ ewo Petro sɛkẽ a, Petro bi ye kĩa, “Boe ɔlate, ayaavɔle yĩ abɔa?”

7 Yesu kpa ye mbuaye kĩa, “Finyaa ɔláanu letsa a kĩa makena a kayɔ, lemɛ ke liti aanu foe kayɔ.”

8 Petro bi ye kĩa, “Owoo, ɔláavɔle yĩ abɔa da.”

Ade Yesu bi ye kĩa, “Nte ntávɔle nɔ abɔa ni, ke kɔ ɔláabuki ɔnya yĩ fɔtsa ɔkolɛɛ.”

9 Petro kpa ye mbuaye kĩa, “Boe ɔlate, nte aye kɔ ni, tavɔle yĩ abɔa odi, mbom vɔle yĩ awe mɔ lolɔ lemɛ!”

10 Yesu bi ye kĩa, “Oti kĩa ewo mui ené yededeede tábuki esĩ ekpa mui kawo, keba abɔa odi kavɔle. Mi kɔ mi flee akũ né, mbɔente oti mɔape.”

11 Yesu nyina oti a kĩa yaanye ye ekpa a kɔkɔɛ, ade foesũ ɛɛ kĩa, “Mi a flee akũ né, mbɔente oti mɔape a.”

12 Kĩa Yesu vɔle ye fɔtsa bakɔlɛɛ a abɔa eyua a, ɛbɔɛ ye atadiɛ wulaa a edo, emuniki enadzi nɛ ye kadzikɔ nɛ opunu akũ. Evia ye fɔtsa bakɔlɛɛ a kĩa, “Minu letsa a kĩa nkɛna nkpa mi a finyaa kayɔ mbɔɛɛ?”

13 Miave yĩ kĩa Fɔtsa ɔtsane mɔ ɔlate. Ade aye folá pɛpɛpɛ a, kitonekĩa ade letsa a kĩa manɛ a.

14 Yĩ a kĩa ãnye mi ɔlate mɔ Fɔtsa ɔtsane a, levɔle mi abɔa finyaa, foesũ kɛnɛ kĩa miavɔle akũ akũ abɔa.

15 Nfantuhũ fɔane nkpa mi kĩa mi malo mikɛna letsa mɔape a kĩa nkɛna nkpa mi a.

16 Mabi mi nɛ ɔnɔkɔali kame kĩa ɔsumunɛ lebé ye ɔlate, ade ayea fɔto ɔnyane lebé oti a kĩa edo ye fɔto a.

17 Finyaa, kĩa minyi ɔnɔkɔali kĩa a, Baguma aahila mi nte mikɛna nɛ ke akũ.

18 “NnÉ mi flee male, ãnyina bati a kã mpau a. Leme kene kã Baguma foletsá a kã betsele biyi a foya ne foe kame kã, ‘Oti a kã bomo ye budo awe boanya a yidza edza ne yi akũ.’

19 “Mabi mi fukĩ ãyi finyaa, fomó fóaya ne foe kame lókóa míate mido kã yi nye oti a kã ye mane a.

20 Mabi mi ne onokóali kame kã odi nye odi kã ete oti odi kã ndo foto ni, yi ete. Ade odi nye odi kã ete yi ni, ete oti a kã edo yi a.”

Yesu Le Eyi Kã Odi Aanye Ye Ekpa.

21 Kã Yesu le foletsá kã eyua a, foha ye owole paa ade ele yededeede kã, “Mabi mi ne onokóali kame kã mi kame odi aanye yi ekpa.”

22 Awã naa, ye fotsá bakolene a dã akũ ane, ade bekena saa kitonekã binyina be kame oti a kã Yesu ale a.

23 Fotsá bakolene a kame omóa kã Yesu awe kale a dzi emenamó Yesu.

24 Adeke Simon Petro baa ye sene kã, “Via ye owula a kã yale a.”

25 Foesũ fotsá okolene a fuã Yesu tsemetseme evia ye kã, “Boe Olate, oweí yané?”

26 Yesu kpa mbuaye kã, “Oti a kã maabuli abodoo ntamó kutu nkpa a ni, ade ye a.” Ade ebuli abodoo seké, eta kutu ekóa ekpa Yuda kã enye Simon Iskariot obi a.

27 Kã Yuda sila ete funitsã a pe, Satana wo ne ye kame.

Ade Yesu bi ye kã, “We sowa ne letsá a kã awe kã akena a akũ.”

²⁸ Leme be a kī bidzi ne opunu akū mo ye a kame odima tánu letsa a sū kī Yesu bi ye tuwuli kayo.

²⁹ Ayekī Yuda neε be sika kuvū sū ni, fotsa bakolene a badi kona kī kabi Yesu bi ye kī enaaya fotsa a kī baakoa benya luwi a, iye kī enaakoa litsedi ete ahiāfo.

³⁰ Kī Yuda te funitsā a, deedimoape ené edzakū. Kade do paa.

Yesu Kpa Mbla Vɔɛ.

³¹ Kī Yuda ne edzakū a, Yesu le kī, “Finyaa bedela Otidziwa Obi a dī ne ode, ade finyaa bedela Baguma dī leme ne ode betsāmena ye akū a.

³² Nte bedela Baguma dī ne ode betsāmena Otidziwa Obi a akū ni, lōkoa Baguma aadela Otidziwa Obi a dī ne ode ne ye moawe kame letaleta.

³³ “Yī babi, nlāabuki nna ne mi sekē owi libuna pii. Mīawe yī, leme finyaa mabi mi foletsa a kī mbi Yudafō banokōɛ a kī, ‘Milāapuli minaa awā kī manaa a.’

³⁴ “Finyaa makpa mi mbla vɔɛ. Miwe mi akū kale. Ayekī nwe mi kale a ni, mi malo miwe mi akū kale lomō.

³⁵ Nte miawe mi akū kale ni, odi nye odi aamo eyi osū kī yī fotsa bakolene miane.”

Yesu Le Eyi Kī Petro Aasī Kī Enyina Ye.

³⁶ Ade Simon Petro via kī, “Boe ɔlate, ne ndia akpa?”

Yesu kpa ye mbuaye kī, “Awā kī manaa, olāapuli otomō yī finyaa bonaa, leme ke liti ni, aatomō yī liti.”

³⁷ Petro via ye kī, “Nde sū nláapuli ntomo no finyaa? Mmanε akū kī maaku ne no loló!”

³⁸ Yesu kpa ye mbuaye kī, “Kale ale kī omane akū kī aaku ne yī loló? Mabi no onokwali a kī fomó okoko aabe ni, aale titi elale kī onyína yī.”

14

Yesu Nyé Osi a Kī Enaa Olaga a Seké.

¹ Yesu bi be kī, “Mitafō foletsa kī leha mi. Mite Baguma mido, mite yī malo mido.

² Fola beblebee deī ne Nda toto kame. Manaa-manε kako kadi īyi mi. Nte folá lomo ni, kufe nláabi mi kī manaamanε kadzikō īyi mi.

³ Ade nte nnaa nmanε kadzikō īyi mi īyua ni, maamuniki īyaakpā mi nmanena yī sekē, ayekī awā kī ndeī a mi malo míana ne awā.

⁴ Minyina osi a kī ewaa enaa awā kī manaa a.”

⁵ Ade Toma bi Yesu kī, “Boe Olate, bunyína awā kī anaa, foesū nde bóakena bomó osi a kī yanaa awā a?”

⁶ Yesu kpa ye mbuaye kī, “Yī nye osi a, onokwali a mo nkpā a. Odima láya ne Nda sekē mbente etsā yī akū.

⁷ Nte kanyina minyina yī ni, kufe minyina Nda lemε. Lemε kito finyaa kanaa ni, minyina ye ade mimó ye lemε a.”

⁸ Ade Filipo bi Yesu kī, “Boe Olate, tsa boe Olaga a, ade letsa a kī liti lisī boe a.”

⁹ Yesu bi ye kī, “Filipo, owi buna kī ndeī ne mi flee sekē, lemε onyína yī? Odi nye odi kī emó yī ni, emó Nda lemε. Nde sū obuki avia kī, ‘Tsa boe Olaga a’?”

¹⁰ Filipino, mbɔɛɛ ɔtáte odo kǐ ndeĩ ne Nda kame ade kǐ ye malo edeĩ ne yĩ kame? Fɔletsá a kǐ mbi mi a flee táto yĩ sekẽ, mbom Nda a kǐ edeĩ ne yĩ kame a lamena ye adzuma kakena.

¹¹ Mite yĩ mido nte nle kǐ ndeĩ ne Nda kame, ade Nda leme deĩ ne yĩ kame a. Nte mitáte fɔletsá kǐ mido ni, ke kǔ mite mido ne adzuma a kǐ makena a sũ.

¹² Mabi mi ne ɔnokɔali kame kǐ odi nye odi kǐ ete yĩ edo ni, yaakena letsá a kǐ makena a. Nuwĩ yaapuli ekena fɔtsá eba yĩ fude a, kitonekĩ manaa Nda sekẽ.

¹³ Letsá nye letsá kǐ míavia ne yĩ dǐ akũ ni, maakena foe nkpa mi ayekĩ baatsã Obi a akũ bedela Nda dǐ ne ode.

¹⁴ Nte mivia litsedi ne yĩ dǐ akũ ni, maakena foe.”

Yesu Le Hũhũ Kpalewa a Kayamena Eyi.

¹⁵ Yesu buki ele kǐ, “Nte miawe yĩ kale ni, míakena ne yĩ tebla a akũ.

¹⁶ Maake Nda aduli ekpa mi Obumenane bebã kǐ yaana ne mi sekẽ daa.

¹⁷ Ade ye nye Hũhũ a kǐ yanye ɔnokɔali kale ne Baguma akũ a katsa a. Katinya kame bati kǔ leláapuli bete ye, kitonekĩ beláapuli bemó ye mo baanyi ye. Leme mi kǔ minyina ye kitonekĩ yaana ne mi sekẽ ade edeĩ ne mi kame a.

¹⁸ “Nláafone mi awe ñyi nde banɔkpabi aye. Maamuniki ñya ne mi sekẽ.

¹⁹ Kite sukuloo katinya kame bati leláabuki bemó yĩ, leme mi kǔ míamo yĩ. Ayekĩ ndzi nkpa sũ ni, mi malo míadzi nkpa.

20 Nte luwi a wo ɔto ni, míanyi kǐ ndeĩ ne Nda kame ade mi mideĩ ne yĩ kame ade yĩ malo ndeĩ ne mi kame a.

21 “Oti a kǐ epini yĩ tɛbla, yakena ne te akũ ni, ade ye nye oti a kǐ yawe yĩ kale a. Oti a kǐ yawe yĩ kale ni, Nda aawe ye kale. Yĩ malo maawe ye kale ade maanye yĩ akũ ntsa ye a.”

22 Ade Yuda, nné ekĩ enye Iskariot a, via kǐ, “Boe ɔlate, nde sũ aanye no akũ ɔtsa boe, mo nné katinya kame bati a?”

23 Yesu kpa ye mbuaye kǐ, “Odi nye odi kǐ yawe yĩ kale ni, yaapi yĩ foletsá edomo akũ. Nda aawe ye kale ade bomo Nda bóaya ne ye sekẽ bokena kadzikõ ne ye sekẽ.

24 Odi nye odi kǐ yaáwe yĩ kale ni, yaápi yĩ foletsá kadomo akũ. Foletsá a kǐ minu a lenyé yĩ moawe fude, mbom futo ɔlega a kǐ edo yĩ a fude foane.

25 “Mbi mi foletsá kǐ ne loko a kǐ mbuki ndeĩ ne mi sekẽ.

26 Leme Obumenane a kǐ enye Hũhũ Kpalawa kǐ Baguma aado ne yĩ dǐ akũ a, aatsa mi letsá nye letsá, ade yaate mi ane ne letsá nye letsá kǐ mbi mi a akũ a.

27 “Lukudo nkɔa mayi mi. Yĩ lukudo nkɔa makpa mi, nné nde ayekĩ katinya kame bati akpa a aye. Mitafõ mi ɔwɔle leha mi ñye mifõ libe liwo mi.

28 Minu ayekĩ mbi mi kǐ, ‘Madzakũ, leme maamuniki ñya ne mi sekẽ.’ Nte miwe yĩ kale ni, kufe kawɔle de mi kǐ manaa ɔlega a sekẽ, kitonekĩ ye ebẽ yĩ.

29 Finyaa mbi mi fukĩ ñnyamena loto fomo letsa nye letsa aaya ne foe kame, ayekĩ nte foya ne foe kame ni, míate mido.

30 Nláabuki nle mo mi kodzela nnamena loto, kitonekĩ katinya kame akũ onyane a aya, ade elá kóbē ne yĩ akũ a.

31 Leme kene kĩ katinya kame bati binyi kĩ mawe ɔlega a kale, ade makena ne ye ɔledo akũ pɛpɛɛɛ a.

“Finyaa, miyidza bɔdzakũ ne awĩ.

15

Yesu Nye Kutse Wĩ a.

1 “Yĩ nye kutse wĩ a, ade Nda nye futse koba onene a.

2 Onane odi nye odi kĩ edeĩ ne yĩ akũ kĩ yaawũ babi ni, yatsua ye kamuni, ade onane odi nye odi kĩ yawũ babi ni, yanye ye akũ toota, ayekĩ yaawũ babi pii.

3 Finyaa yĩ fɔletsa a kĩ mbi mi a kpale mi akũ kɔkɔɛ.

4 Mikena ɔmoa mo yĩ, yĩ malo nkena ɔmoa mo mi. Nde ayekĩ kutse onane leláapuli kuwũ ne koe akũ, mbɔente kɔmane ne kutse ɔma akũ a, ade aye mi malo miláapuli miwũ babi nte mitákena ɔmoa mo yĩ a.

5 “Yĩ nye kutse a, ade mi minye tenane a. Oti a kĩ ekena ɔmoa mo yĩ, mo yĩ malo nkena ɔmoa mo ye ni, ade ye aawũ babi pii, kitonekĩ nte nláa mi kame ni, miláapuli mikena letsama.

6 Oti a kĩ eláa yĩ kame ni, ela nde onane kĩ bitsua beta bimuni ade yawole a. Bakpota tenane a kafila kado ne fi kame tavio.

⁷ Nte mikena ɔmɔa mɔ yĩ, mɔ yĩ fɔletsa a deĩ ne mi kame ni, míaavia letsa a kĩ miawe ade baakena foe bekpa mi a.

⁸ Nte miwũ babi beblebee ni, foe fɔnye Nda kukũkpale fɔtsa, ade fusipi kĩ yĩ fɔtsa bakɔlene miane.

⁹ Ayekĩ Nda awe yĩ kale a ni, ade aye yĩ malo mawe mi kale a. Foesũ mifõ yĩ ɔɔɔ a ena nkɔsu ne mi kame lomɔ.

¹⁰ Nte mipi yĩ tebla a midomɔ akũ ni, míaana ne yĩ ɔɔɔ a kame nde ayekĩ yĩ malo mpi Nda mbla ndomɔ akũ fɔfõ ye ɔɔɔ deĩ ne yĩ kame a.

¹¹ “Mbi mi fɔletsa kĩ ayekĩ kawɔle a kĩ kideĩ ne yĩ kame a odu kena ne mi kame, lokɔa mi kawɔle a kekɔla.

¹² Ade yĩ mbla kĩ makpa mi nye kĩ, miwe mi akũ akũ kale nde ayekĩ nwe mi kale a.

¹³ Ɔɔɔ titiliwu adima leláa kĩ oti akɔa ye nkpã ebɔa afɔlie ne bakɔba lolɔ.

¹⁴ Nte mikena ne yĩ mbla a kĩ nkpa mi a akũ a ni, lokɔa minye yĩ bakɔba.

¹⁵ Nláabuki nve mi kĩ basumune, kitonekĩ ɔsumune linyína letsa a kĩ ye ɔlate akena. Leme mave mi kĩ bakɔba kitonekĩ letsa nye letsa a kĩ nnu ntomena Nda sekẽ ni, nfõ minyi foe.

¹⁶ Nné mi lepau yĩ, mbom yĩ lepau mi ndzina mi kĩ minaawũ babi beblebee kĩ baawa daa. Ne foesũ letsa nye letsa kĩ míaavia Ɔlega a ne yĩ dĩ akũ ni, yaakpa mi foe.

¹⁷ Foesũ ade mbla kĩ makpa mi kĩ miwe mi akũ kale.”

Katinya Kame Likesĩ.

¹⁸ Yesu buki ɛɛ kī, “Nte katinya kame bati akesī mi ni, minyi kī benya loto bikesī yī.

¹⁹ Nte katinya kame bade miane ni, kufe baawe mi kale nde be bade aye. Leme kī mpau mi ntomena katinya bati kame ade mibuki minyé be bade a sū ni, katinya kame bati akesī mi.

²⁰ Mite ane ne kale a kī mbi mi akū a kī, ‘Ɔsumune lebé ye ɔlate.’ Nte bati yidza bedza ne yī akū ni, baayidza bedza ne mi malo akū. Nte bipi yī foletsa bidomɔ akū ni, baapi mi fude leme bidomɔ akū.

²¹ Leme baakena fukī flee ne mi akū ne yī dī sū, kitonekī binyína oti a kī edo yī a.

²² Nte ntayaabi be foletsa ni, kufe betáku tokpa kɔto. Leme finyaa bekena tokpa ade belá onukpē kanye kadima a.

²³ Odi nye odi kī yakesī yī ni, yakesī Nda leme.

²⁴ Nte ntakena fɔtsa kī odima tákena tō ne be kame ni, kufe betákena tokpa, leme kī finyaa bemó fɔtsa a kī nkena a malo ni, bakesī bomɔ Nda.

²⁵ Leme fukī flee ya ne foe kame ayekī foletsa a kī betsele ne be mbla ovoli kame a, fɔya ne foe kame kī, ‘Bikesī yī pupulidza.’

²⁶ “Maado Obumenane eto Ɔlega a sekē eya ne mi sekē. Ade ye nye Hūhū a kī yaanye ɔnɔkoali a ne Baguma akū etsa a. Nte eto Ɔlega a sekē eya ni, yaadi adansie ne yī akū.

²⁷ Mi malo míadi adansie, kitonekī mina ne yī sekē kito kayokayi a.

16

¹ “Mbi mi foletsa kī flee ayekī bati leláfɔ akpo

lively mi ne mi katɛkado kame.

² Baablomena mi ne Yudafɔ fɔtsenakɔ. Loko aya kɔ nte oti odi ko mi ni, yaakona kɔ Baguma adzuma ekena.

³ Bati aakena fukɔi ne mi akɔ kitonekɔ betanyi ɔlega a iye yi.

⁴ Leme mabi mi fukɔi ayekɔ nte loko a wo ɔto ni, miate ane kɔ mbi mi foe.

Hũhũ Kpalewa a Adzuma.

“Ntabi mi folets a kɔi ne kayokayi a, kitonekɔ nna ne mi sekɛ.

⁵ Leme finyaa kɔ madzakɔ nnaa oti a kɔ edo yi a sekɛ a, mi kame odima tavia yi awa kɔ manaa a.

⁶ Finyaa, kɔ mbi mi folets a kɔi a, mi flee miwo ɔblo.

⁷ Leme mabi mi ɔnokɔali a kɔ fonene fokpa mi kɔ ndzakɔ, kitonekɔ nte ntanaa ni, Obumenane a leláaya ne mi sekɛ. Leme nte ndzakɔ nnaa ni, maado ye eya ne mi sekɛ.

⁸ Ade nte eya ni, yaako katinya kame bati koto efɔ binyi lets a kɔ lenye tokpa, mo kadzi kpɔi, mo Baguma kotokako.

⁹ Yaako be koto ne tokpa sũ, kitonekɔ betate yi bido.

¹⁰ Yaako be koto bekɔa binyi kadzi kpɔi kame, kitonekɔ manaa Nda sekɛ, kɔ miláabuki mimó yi,

¹¹ ade baanyi lets a kɔ lenye kotokaku, kitonekɔ bekɔ katinya kɔi kame akɔ onyane a koto kokɔe.

¹² “Ndeĩ folets a pii kɔ maabi mi, leme fɔaba mi kalo finyaa.

¹³ Leme nte Hũhũ a kɔ yanye ɔnokɔali ne Baguma akɔ katsa a ya ni, yaafɔ minyi Baguma

akū onokwali a flee a. Eláale kodzela ne ye moawe otumi akū, mbom letsa a kī enu a odi mo yaale, ade yaafõ minyi fotsa a kī fóayaya a.

14 Yaado yī obu enye yī kukūkpale etsa, kitonekī yaabi mi letsa a kī ete etomena yī sekē a.

15 Fotsa a kī fonye Nda fude a flee, yī fude fɔanɛ. Ade foesū nle kī Hūhū a aanu etomena yī sekē eyaabi mi a.”

Fotsa Bakɔlene ɔblo Kawo Mo Kawɔle Kamɔ.

16 Yesu le enamena lotɔ kī, “Kite sukuloo kī miláabuki mimó yī, leme owi leláabuna kī míabuki mimó yī.”

17 Adeke ye fotsa bakɔlene a badi via akū kī, “Foe kayɔ nye litsa kī yabi boe kī, ‘Kite sukuloo miláabuki mimó yī, leme owi leláabuna kī míabuki mimó yī.’ Ebuki ele kī, ‘Kitonekī manaa Nda sekē.’

18 Fɔletsa a kī ele kī, ‘Kite sukuloo’ a kayɔ nye litsa? Bɔánu letsa a kī yale a kayɔ!”

19 Yesu mó kī ye fotsa bakɔlene a we kī bavia ye kale kadi, foesū ebi be kī, “Nle kī kite sukuloo miláabuki mimó yī, leme owi leláabuna kī míabuki mimó yī. Mbɔee fɔletsa kī kame milamena kasa mo akū a?”

20 Mabi mi onokwali a kī míabe miwo ɔblo, leme katinya kame bati aamo kawɔle. Míadi ayɔlɔhɔ leme mi ayɔlɔhɔ a aadani kawɔlekamɔ.

21 Nte seme pi otsole ni, yawo ɔblo kitonekī ye lubo kamɔ ɔdoũ a bɔa. Leme nte ema eyua a, yalela ye lubo kamɔ a, kitonekī yamo kawɔle kī ema obi edo ne katinya kame.

22 Ade aye fɔla fɔkpa mi a. Finyaa miwo ɔblo, lɛmɛ maabuki mmó mi, lɔkɔa mi towɔlɛ lɛka tidzi mi mɔ kawɔlɛ paa a kɔ́ odima lɛláapuli ɛtɛ nɛ mi awɛ a.

23 “Ntɛ luwi a wo ɔto ni, miláabuki mivia yɔ́ letsama. Ɔnɔkɔali a mabi mi kɔ́, Nda aakpa mi letsa nyɛ letsa kɔ́ míavia ye nɛ yɔ́ dɔ́ akū.

24 Kito keyawo finyaa kɔ́ a, mitávia tɔ́ letsama nɛ yɔ́ dɔ́ akū. Mivia, lɔkɔa míatɛ, ayekɔ́ mi kawɔlekamɔ aakpɔla.

Yesu Nya Katinya Kame Akū.

25 “Mabi mi fɔletsɔ kɔ́ nɛ fɔgbã kame. Lɛmɛ lɔkɔ aaya kɔ́ nláabuki mbi mi fɔletsɔ nɛ fɔgbã kame, mbom maabi mi Nda akū fɔletsɔ pefee.

26 Ntɛ luwi a wo ɔto ni, mivia ye fɔtsa nɛ yɔ́ dɔ́ akū. Maátsa kɔ́ yɔ́ maavia ye nkpa mi,

27 kitonekɔ́ Nda mɔawɛ a awɛ mi kale. Yawɛ mi kale kitonekɔ́ miawɛ yɔ́ kale ade mite mido kɔ́ Baguma sekɛ́ nto ãya.

28 Nuwɔ́, Ɔlɛga a sekɛ́ nto ãya nɛ katinya kame, ade finyaa madzakū nɛ katinya kame nnaa Nda sekɛ́ a.”

29 Ade ye fɔtsa bakɔlɛnɛ a bi ye kɔ́, “Dã, finyaa kɔ́ alɛ kɔdzela pefee, kɔ́ obuki aábɔa fɔgbã.

30 Finyaa kɔ́ bunyina kɔ́ onyina letsɔ nyɛ letsɔ, ade fɔtásɔ́ kɔ́ odi abuki evia nɔ kale kadima a. Fukɔ́ fɔ́ bɔtɛ budo kɔ́ Baguma sekɛ́ oto.”

31 Yesu kpa be mbuayɛ kɔ́, “Finyaa kɔ́ mite mido?

32 Lɔkɔ aya ade liwo ɔto kɔkɔɛ malo, kɔ́ baapasam mi flee odi nyɛ odi lenaa ye tɔto kame kite yɔ́ odi. Lɛmɛ nné yɔ́ odi aate, kitonekɔ́ Nda deɔ́ nɛ yɔ́ sekɛ́.

33 Mbi mi fukĩ kĩ flee ayekĩ míakena ɔmɔa mɔ yĩ bɔna lukudɔ. Katinya kame bati aafɔ mimó lubo. Leme mido ɔwolɛ! Īnya katinya kame akũ!”

17

Yesu Bɔa Mpaɛ Nɛ Ye Fɔtsa Bakɔlenɛ a Lɔlɔ.

1 Kĩ Yesu ɛ fɔletsa kĩ eyua a, ɛdɛla anɛ ɛdã ode, ade ɛɛ kĩ, “Nda, ɔdɔũ a bɔa. Dɛla nɔ Obi dĩ nɛ ode lɔkɔa nɔ Obi lɛmɛ ɛdɛla nɔ dĩ nɛ ode.

2 Kitonekĩ ɔkpa ye otumi nɛ batidziwa flee akũ ayekĩ yaakpa bati a kĩ ɔkɔa odo nɛ ye awɛ a nkpa kĩ ɛlá kawũna a.

3 Nkpã kĩ ɛlá kawũna a nyɛ kĩ baanyi nɔ ɔnɔkɔali Baguma keĩ a mɔ Yesu Kristo a kĩ odo fɔtɔ a.

4 Ndɛla nɔ dĩ nɛ ode nɛ tite akũ, ade ĩyua adzuma a kĩ ɔkpa yĩ kĩ nkɛna a.

5 Foesũ Nda, dɛla yĩ dĩ nɛ ode nɛ nɔ anɛ kame, ndɛ ayekĩ nna nɛ nɔ sɛkɛ fɔmɔ bebɔa katinya a.

6 “Īnyɛ nɔ ntsa bati a kĩ ɔnyɛ nɛ katinya kame ɔkpa yĩ a. Nɔ bade banɛ, lɛmɛ ɔkɔa ɔkpa yĩ. Bɛkɛna nɛ nɔ kalɛ akũ.

7 Finyaa kɔ binyina kĩ letsa nyɛ letsa kĩ ɔkɔa ɔkpa yĩ a flee to nɔ sɛkɛ.

8 Nkɔa ɔledo a kĩ ɔkpa yĩ a nkpa be, ade bɛtɛ ye a. Binyina kĩ ɔnɔkɔali fɔanɛ kĩ nɔ sɛkɛ nto, ade bɛtɛ bido kĩ nɔ lido yĩ a.

9 “Make aduli nɛ be lɔlɔ. Nlámɛna aduli kake nɛ katinya kame bati lɔlɔ, mbom nɛ bati a kĩ ɔkɔa odo nɛ yĩ awɛ a lɔlɔ, kitonekĩ nɔ bade banɛ.

10 Yī bati a flee nɔ bade banɛ, ade ayea nɔ bade flee lɛmɛ nyɛ yī bade a, ade bɛdɛla yī dī nɛ ode bɛtsāmɛna be akū a.

11 Ade finyaa maya nɛ nɔ sɛkɛ̃, mbuki nláa katinya kamɛ, lɛmɛ be kɔ̃ bideī nɛ katinya kamɛ. ɔlɛga Kpalɛwa, kɔa nɔ dī akū kɔbɛ̃ a kī ɔkpa yī a kadāmɛna be akū ayekī baakɛna ɔmɔa ndɛ ayekī bɔmɔ nɔ bɔnyɛ ɔmɔa a.

12 Kī nna nɛ be sɛkɛ̃ a, nkɔa nɔ dī akū kɔbɛ̃ a kī ɔkpa yī a ndāmɛna be akū. Ndā be akū kī be kamɛ odima táyɛla, mbɔɛntɛ oti a kī kɛnɛ kī eyɛla a, ayekī Katsɛlɛ Kpalɛwa fɔlɛtsa a aaya nɛ foe kamɛ.

13 Lɛmɛ finyaa maya nɛ nɔ sɛkɛ̃, ade malɛ fukī bame nɛ katinya kamɛ ayekī baamɔ kawɔlɛ kekɔla nɛ be kamɛ ndɛ ayekī yī malo mamɔ ke a.

14 “Nkɔa nɔ ɔlɛdo a nkpa be lɛmɛ katinya kamɛ bati kesī be, kitonɛkī bɛtáto katinya kamɛ ndɛ ayekī yī malo ntáto katinya kamɛ a.

15 Ntávia nɔ kī nyɛ be nɛ katinya kamɛ, mbom mawā nɔ kī nyɛ be nɛ Okesīnɛ a awɛ kamɛ.

16 Nɛ ayekī ntáto katinya kamɛ sū ni, be malo bɛnyɛ katinya kamɛ bade.

17 Kɛna be bati kpalɛwa kakpa nɔ akū nɛ ɔnɔkɔali a kamɛ, nɔ kalɛ a nyɛ ɔnɔkɔali.

18 Ndo be nɛ katinya kamɛ ndɛ ayekī nɔ malo odo yī nɛ katinya kamɛ a.

19 Ade nɛ be sū ni, nkpalɛ yī akū nkpa nɔ ayekī be malo baakpalɛ be malo akū nɛ ɔnɔkɔali a kamɛ bɛkpa nɔ.

Yesu Bɔa Mpaɛ Nɛ Batɛ Badonɛ Flee Lɔlɔ.

20 “Nné bati kīi odi loló mabóá mpáé, mbom mabóá nkpa bati a kī baate yī bido ne fólétsa a kī baabi be a sū.

21 Make nó aduli kī fǒ be flee bekéna ómóá. Nda, fǒ be malo béna ne boe kame nde ayekī odeī ne yī kame, ade yī malo ndeī ne nó kame a. Fǒ bekéna ómóá ayekī katinya kame bati aate bido kī nó lido yī.

22 “Ndele be buī ne ode nde ayekī ódele yī dī ne ode, ayekī baakéna ómóá nde ayekī bómo nó bónyé ómóá a.

23 Yī ndeī ne be kame ade nó malo odeī ne yī kame, kī baakéna ómóá bekpóla, ayekī katinya kame bati aanyi kī nó lido yī. Ade baanyi kī awe be kale nde ayekī awe yī kale a.

24 “Nda, mawe kī bati a kī ókóá ókpa yī a béna ne awā kī ndeī a, ayekī baamo yī kukúkpale a kī ókpa yī a, kitonekī ówe yī kale fómó biyi katinya kayó.

25 “Nda, Oti Kpīi, katinya kame bati linyína nó léme yī kǒ inyína nó, ade bati kīi léme nyina kī nó lido yī a.

26 Īnyé nó ntsa be yededeede, ade maakanyé nó nkatsa be, ayekī ódo a kī odeī ókpa yī a aana ne be kame, lokóá yī malo maana ne be kame.”

18

Yesu Kapi.

1 Kī Yesu bóá mpáé kīi eyua a, bémo ye fótta bakólene a bedzakū ne awā, benanyina Kidron kawóbi a ade benawo ne kugua futse kóba kudi kame a.

2 Yuda a kī enye ye ekpa a, nyina awā, kitonekī lōkōlōko Yesu mo ye fotsa bakōlene a awe katsena ne awā.

3 Foesū Yuda kpā Roma sodzafō mo Asoli Kōla akū badāmenanē a kī basōfōnōkōē mo Farisifo do a enamena kōba a kamē. Benēē kawūkanō fotsa, tēsēdza mo tibia tēnawa.

4 Ayekī Yesu nyina fotsa a kī fōaya ne ye akū a flee sū ni, enē eya ne loto evia be kī, “Owei miawē?”

5 Bekpa ye mbuaye kī, “Yesu Nazaretni a.”

Yesu bi be kī, “Amo yī.” Yuda a kī enye ye ekpa a lemē dzē ne awā.

6 Kī Yesu bi be kī, “Amo yī” a, be flee benaa litiliti benato ne tite.

7 Ade Yesu buki evia be kī, “Owei miawē?”

Bekpa ye mbuaye kī, “Yesu Nazaretni a.”

8 Yesu bi be kī, “Mbi mi kōkōe kī yī nye ye, foesū nte yī miawē kō ni, mifō bati kī bedzakū.”

9 Ele fukī ayekī kale a kī ele eyi a aaya ne foe kamē pēpēpē kī, “Nda, bati a kī okōa odo ne yī awe a kamē odima táyela.”

10 Ade Simon Petro nye kōpā a kī enēē a ebaa Ōsōfōnōkōē Flee a osumune sōmōna soto emuni a. Osumune a dī nye Malko.

11 Ade Yesu bi Petro kī, “Kōa nō kōpā a kado ne kuvū kamē! Okōna kī nlāamōa lubo kamō kōpū a kī Nda kōa ekpa yī a mbōēē?”

Yudafō Kpā Yesu Benadzemena Ne Hana Anē.

12 Ke liti a, Roma sodzafō mo be banōkōē, mo Yudafō Asoli Kōla akū badāmenanē a pi Yesu ade bisui ye a.

¹³ Benya loto bekpā ye benamena Hana sekē. Hana kīi nye Kayafa, kī yanya Ɔsofonokōē Flee ne kateli a kame a otse.

¹⁴ Ade Kayafa kīi lemε lekpa Yudafɔ banokōē a adzuni kī fonene fobē kī oti moa aku ne omai a lolɔ.

Petro Sī Kī Enyina Yesu.

¹⁵ Simon Petro mo fɔtsa okolene bebā odi tomo Yesu ne liti. Fɔtsa okolene bebā kīi a nye Ɔsofonokōē Flee a oti nyiwa, foesū etomo Yesu ewo ne Ɔsofonokōē Flee a foletsa kadzekō.

¹⁶ Lemε Petro fō edza ne kanya ne onyukpē. Ade fɔtsa okolene bebā a né, enaa kanya enalemɔ oyitsō a kī yadā onyukpē akū a kodzela, ade ekpā Petro ewomena ne toto a kame a.

¹⁷ Oyitsō a kī yadā onyukpē akū a via Petro kī, “No malo nné onyole kīi fɔtsa bakolene a kame omoa ane?”

Petro kpa mbuaye kī, “Oowo, ñnyé ye fɔtsa okolene.”

¹⁸ Osili na, foesū basumune mo bikī badzole awā akū a tena futuā fi bedza bisinya bawa foe. Petro lemε nadza ne be owē ekawa fi a.

Ɔsofonokōē Flee a Via Yesu Foletsa.

¹⁹ Ɔsofonokōē Flee a via Yesu foletsa ne ye fɔtsa bakolene mo ye fɔtsa katsa a akū.

²⁰ Ade Yesu kpa ye mbuaye kī, “Male kodzela daa ne kanade kakpa odi nye odi. Matsa fɔtsa ne Yudafɔ fɔtsenakō mo Baguma Asoli Kola a kame, awā kī bati a flee atsena, ade maále letsama ne kabela kame a.

²¹ Mo nde sū avia yī foletsa? Via bikī binu yī foletsa a. Ade be nyina letsa a kī nle a.”

22 Kĩ Yesu le foletsa kĩa a, bikĩ badzole awã akũ a kame omoa bale ye awe ne oloto ade ebi ye kĩ, “Nde mo odo owole okpa Osɔfonokoẽ Flee a mbuaye lomo?”

23 Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Nte nle foletsa kpa ni, bi odi nye odi ne awĩ kĩa letsa a kĩ foane. Leme nte letsa a kĩ nle a nye onokoli ni, litsa sũ obale yĩ awe?”

24 Ade Hana fõ bekpã Yesu kĩ ebuki edeĩ ne towẽ kame a bema Kayafa, Osɔfonokoẽ Flee a.

Petro Buki Enunya Kĩ Enyina Yesu.

25 Ne loko a na kame a, Petro buki edzẽ yawa fi. Ade bati bebã a via ye kĩ, “Mbɔɛɛ no malo ye fotsa bakolene a kame omoa ane?”

Leme Petro nunya kĩ, “Oowo, ãnyé ye fotsa okolene.”

26 Osɔfonokoẽ Flee a basumune a kame omoa kĩ ye akũ oti soto Petro baa emuni a via ye kĩ, “Ntámo no ne ye sekẽ ne kobã a kame?”

27 Petro buki ele kĩ, “Oowo!” Deedimɔape okoko be.

Bekpã Yesu Benamena Pilato Sekẽ.

28 Onone tutuutu a, bekpã Yesu bitomena Kayafa sekẽ benamena abãã onokoẽ a toto kame. Yudafɔ banokoẽ a moawe táwo ne abãã toto a kame, kitonekĩ bewe kĩ be akũ ekpale ne be amanie onukpẽ ekpa Wuda Katẽ funitsã a kanya.

29 Foesũ Pilato né enaa be sekẽ evia be kĩ, “Litsa foletsa mibɔɛ ne oti kĩa akũ?”

30 Bekpa ye mbuaye kĩ, “Nte nné tokpa okenane yane ni, kufe botákpã ye boma no.”

31 Ade Pilato bi be kĩ, “Kekõ mi moawe mikpã ye minaadzemo ye ne mi mbla onukpẽ.”

Yudafɔ banɔkɔɛ a kpa ye mbuaye kɔ, “Betákpá boe osi kɔ bɔakɔ oti odima.”

³² Fukɔ ya lomɔ ayekɔ fɔletsá a kɔ Yesu le eyi ne wuda odu kɔ yaaku a akɔ a fɔya ne foe kame.

³³ Pilato dani ewo ne abáá tɔtɔ kame ade eve Yesu evia ye kɔ, “Nɔ nye Yudafɔ legá a mbɔee?”

³⁴ Yesu kpa ye mbuaye kɔ, “Nɔ mɔawe avia yɔ fɔletsá kɔ, mbɔee kɔ bati bebá libi nɔ yɔ akɔ fɔletsá?”

³⁵ Pilato kpa ye mbuaye kɔ, “Akɔna kɔ Yudani manɛ? Nɔ mɔawe kade bati mɔ basɔfɔnɔkɔɛ a lekpa nɔ beme yɔ. Litsa ɔkena?”

³⁶ Yesu kpa ye mbuaye kɔ, “Yɔ legákanyakɔ táto katinya kɔ kame. Nte yɔ legákanyakɔ kito katinya kɔ kame ni, kufe yɔ basumune a pili yɔ lolɔ, mɔ baakɔa yɔ bido ne Yudafɔ awe kame. Leme yɔ legákanyakɔ a táto katinya kɔ kame.”

³⁷ Pilato via ye kɔ, “Foesɔ legá ane kɔ?”

Yesu kpa mbuaye kɔ, “Nɔ lele kɔ legá manɛ. Yɔ kɔ ni, ade fukɔ sɔ bema yɔ a, ade foesɔ iya ne katinya kame kɔ mayaale kɔdzela ne ɔnɔkɔali kale a akɔ. Odi nye odi kɔ eto ɔnɔkɔali a kame ni, yatse yɔ.”

³⁸ Pilato via ye kɔ, “Litsa nye ɔnɔkɔali a?”

Pilato Kɔ Yesu Kɔtɔ Ekpa Wuda.

Kɔ Pilato le fɔletsá kɔ eyua a, ené enaa Yudafɔ a sekɛ ne kanya ade ebi be kɔ, “Ntámɔ tɔkpa tidima ne oti kɔ akɔ kɔ makɔ ye kɔtɔ.

³⁹ Leme ne mi amanie onukpɛ ni, kene kɔ nfɔne kɔla bawane a kame ɔmɔa nkpa mi ne Wuda Katɛ Luwi kanya kame. Miawe kɔ nfɔne Yudafɔ legá a awe nkpa mi mbɔee?”

40 Ade bebɔa fɔwɔla beɛ kī, “Oowo, nné ye bɔawɛ! Baraba bɔawɛ!” Baraba nye oti kī eyidza ɛdza ne abãã akū.

19

1 Ade Pilato fɔ bekpã Yesu bedzakūmena benabo ye mɔ mple.

2 Sodzafo kɔa fɔtsɔlewɛ benɔ legãbɔɛ betsa ye. Kī bido ye atadiɛ ngbã biyua a,

3 bifuã ye bibi ye kī, “Yiiduu! Yudafɔ Legã o-o!” Ade bebalebale ye awɛ ne toloto a.

4 Ke liti a, Pilato buki ené enaa kanya enabi bati kodabu a kī, “Midã, maakpã ye nnemena mma mi mimó kī ntámó mfumsu adima ne ye akū kī makɔ ye kɔtɔ.”

5 Adeke Yesu né ɛya ne kanya, fɔtsɔlewɛ lobɔɛ a tsanɛ ne ye lolɔ, edeĩ ne atadiɛ ngbã a kame. Pilato bi bati a kī, “Midã! Amɔ oti a ne awĩ!”

6 Kī basɔfɔnɔkɔɔ mɔ Asɔli Kɔla akū badzɔlenɛ a mó ye a, bebɔa fɔwɔla kī, “Bɔa ye ne asendua akū! Bɔa ye ne asendua akū!”

Ade Pilato bi be kī “Mi mɔawɛ mikpã ye minaabɔa ye ne asendua akū. Yĩ kɔ ntámɔ kī ɛkena letsa kpa lidima.”

7 Yudafɔ a kpa ye mbuayɛ kī, “Boe kɔ budeĩ mbla, ade ne mbla a onukpɛ ni, kī kenɛ kī eku, kitonɛkĩ ɛkena ye akū Baguma Obi.”

8 Kī Pilato nu fɔletsa kĩĩ a, ebuki evila ɛba kɔkɔɛ a.

9 Foesũ emuniki enaa abãã toto a kame ade evia Yesu kī, “Ndia oto?”

Lɛmɛ Yesu tákpa ye mbuayɛ adima.

10 Ade Pilato bi ye kī, “Hei! Aákpa yī kale a mbuaye? Mbɔɛɛ onyína kī ndeĩ kɔbẽ kī mafone nɔ awe, ñye kī mafõ bebɔa nɔ ne asendua akũ?”

11 Yesu kpa ye mbuaye kī, “Nte betakpa nɔ kɔbẽ bitomena ode ni, kufe oláana kɔbẽ ne yī akũ. Foesũ oti a kī enye yī ekpa nɔ a tɔkpa bẽ nɔ tide.”

12 Kī Pilato nu folets a kī a, ewe kī yatsã osi nye osi akũ efone ye awe, leme Yudafo a bɔa fɔwɔla kɔɔba kī, “Nte ofone ye awe ni, foatsa kī onyé Roma Legãnokõẽ ɔkoba! Odi nye odi kī ekena ye akũ Legã ni, eyidza edza ne Roma Legãnokõẽ akũ!”

13 Kī Pilato nu folets a kī a, ekpã Yesu enamena kanya ade ye mɔawe enadzi ne folets kadze lukpo kame ne kako a kī bave kī Boe Ɔda a. Bave kako a ne Hebri tide kame kī Gabata.

14 Lɔko a nye Wuda Katẽ kukũmane luwi, ade fɔana nde suwa tɔdɔũ ewua-nviã a.

Ade Pilato bi Yudafo a kī, “Amɔ mi Legã a ne awĩ!”

15 Bati a bɔa fɔwɔla kī, “Kpã ye kanamena! Kpã ye kanamena! Bɔa ye ne asendua akũ!”

Ade Pilato via be kī, “Miawe kī mbɔa mi legã ne asendua akũ?”

Basɔfonokõẽ a kpa mbuaye kī, “Bɔlá Legã lidima keba Roma Legãnokõẽ!”

16 Adeke Pilato fone Yesu awe ekpa sodzafɔ a kī benaabɔa ye ne asendua akũ a.

Bebɔa Yesu Ne Asendua Akũ.

Foesũ bekpã Yesu bedzakũmena.

17 Ye mɔawe elo ye asendua enawo awã kī bave Oti Lolo Fɔtsõ. Bave awã ne Hebri tide kame kī Golgata.

18 Ade awã naa, beboã ye ne asendua akũ a. Beboã bati nviã bebã ne asendua akũ bibumɔ ye, ɔmɔa ne ye seba, ɔyade ne ye sɔmɔna, ade Yesu deĩ ne be kayite a.

19 Pilato tsele ye onukpẽ katsua fɔletsã beboã ne asendua a lolɔ nyangɛ. Fɔletsã a kĩ etsele nye, “Yesu Nazaretni, Yudafo Legã a.”

20 Yudafo pii kã fɔletsã a kĩ betsele a, kitonekĩ awã kĩ beboã Yesu a fuãmɔ ɔmatɔ kamɛ. Pilato tsele fɔletsã a ne Hebri, Roma mɔ Hela lemɛ tide kamɛ.

21 Ade basɔfɔnɔkɔẽ a sĩ fɔletsã a, ade bibi Pilato kĩ, “Tatsele kĩ, ‘Yudafo Legã,’ mbom ‘Oti kĩĩ le kĩ, ‘Yĩ nye Yudafo Legã a.’ ’ ’ ”

22 Pilato kpa be mbuayɛ kĩ, “Letsã a kĩ ntsele ni, ntsele de kɔkɔɛ.”

23 Kĩ sodzafɔ a boã Yesu ne asendua akũ biyua a, bebɔɛ ye tetadie besẽ ne kutsu ɛna kamɛ, ade sodzafɔ a kamɛ odi nye odi bɔɛ kamɔa a. Ke liti a, bebɔɛ ye atadie amede a kĩ betápam, mbom benɔ ye kito sɔmɔ kenake kayɔ a.

24 Sodzafɔ a bi akũ kĩ, “Mitafɔ boyele atadie a, mbom mifɔ bɔta bavulibi bɔmó oti a kĩ yaate ye.”

Fɔletsã kĩĩ ya ndɛ ayekĩ Katsɛle Kpalɛwa a aaya ne foe kamɛ kĩ,

“Besẽ yĩ tetadie bekpa akũ.

Ade beta bavulibi ne yĩ atadie akũ a.”

Ade letsã a kĩ sodzafɔ a kɛna a.

25 Finyaakĩĩ a, Yesu ɔma, ɔma ɔwaɛtsole, Maria kĩ enye Clopa ɔtsɔ, mɔ Maria Magdalani dzẽ ne Yesu asendua a ɔwẽ.

26 Kĩ Yesu m'ó ɔma m'ɔ ye f'otsa ɔk'olene a k'ĩ yaátun'ɔ kale a k'ĩ bedz'ẽ ne awã a, ebi ɔma k'ĩ, "Mma, dã ade n'ɔ obi ne awĩ a!"

27 Ade ebi f'otsa ɔk'olene a k'ĩ, "Dã, ade ama ne awĩ a!" Kito luwi a akũ a, f'otsa ɔk'olene a kpã Maria enamena ne ye m'ɔawe toto kame.

Yesu Kaku.

28 Finyaa Yesu nyi k'ĩ biyua letsa nye letsa kakena. Ayekĩ f'óf'ɔ Katselɛ Kpalɛwa a leya ne foe kame sũ ni, elɛ k'ĩ, "Ɔm'ɔado ako yĩ."

29 Kugumi kudi keni ne awã k'ĩ kuyi m'ɔ waĩ yilawa. Ade bek'ɔa ɔsap'ɔ beta waĩ a bek'ɔa bido ne otse akũ benatam'ɔ Yesu onukp'ẽ.

30 Kĩ Yesu m'ɔa bave a eyua a, elɛ k'ĩ, "Fuwoli!" Ek'ena lol'ɔ ade ye kaweya ne a.

Bets'ɔe Yesu L'ɔts'ɔe Ne Seklabi.

31 Luwi a nye Efieda, ade Kaweya Luwi k'ĩ litom'ɔ de a nye luwi kpalɛwa lekpa Yudaf'ɔ, foesũ betáwe k'ĩ ban'ɔkpa a bekah'ɔ ne asendua akũ Kaweya Luwi a liwo ɔto. Ne fuk'ĩ sũ Yudaf'ɔ ban'ɔk'ɔẽ a navia Pilato k'ĩ ekpa be osi b'enaaveliveli bati a k'ĩ beb'ɔa ne asendua akũ a ab'ɔa, l'ɔk'ɔa benye be ban'ɔkpa a.

32 Foesũ sodzaf'ɔ a yaveli oti ɔtonyade m'ɔ oti bebã a k'ĩ beb'ɔa ne asendua akũ bibum'ɔ Yesu a ab'ɔa.

33 Lemɛ k'ĩ biwo Yesu akũ a, b'em'ó k'ĩ eku k'ɔk'ɔe, foesũ betáveli ye ab'ɔa.

34 Lemɛ be kame ɔm'ɔa k'ɔa l'ɔts'ɔe ets'ɔe ye seklabi, ade deedim'ɔape bab'ɔane m'ɔ mui ne a.

35 Oti a k'ĩ em'ó f'otsa k'ĩ lidi adansie ne foe akũ ayekĩ n'ɔ malo aate odo. Letsa a k'ĩ elɛ a nye ɔn'ɔk'ɔali, ade enyina pefee k'ĩ ɔn'ɔk'ɔali elɛ a.

³⁶ Fukĩ ya ayekĩ Katselē Kpalēwa foletsa a aaya nē foe kamē kī, “Beláave ye lótsõ lidima.”

³⁷ Foletsa bebã nē Katselē Kpalēwa a kamē lemē lē kī, “Bati aako anē bedã oti a kī betsoē ye lótsōē a.”

Yesu Kabila.

³⁸ Ke liti a, Yosef kī eto Arimatia yavia Pilato kī ekpa ye osi ebōē Yesu onokpa a. Yosef kī nyē Yesu fotsa okolene odi nē kabela kamē, kitonekĩ ekavila Yudafo banokōē a. Pilato kpa osi, ade Yosef yabōē onokpa a edzakumena a.

³⁹ Ade Nikodemo kī enya loto enaa Yesu sekē mō lenye a lemē tomō Yosef eya a. Enēē tutsonu mō olē kī bekōa klubōũ mō odi kī bave aloa bekēna eyamena. Te olōmē kamē aana ndē kilo taalē.

⁴⁰ Banyole nviã a kōa tutsonu a bikputa Yesu onokpa a, ade bekōa aklala ovoe bisuli ye ndē ayekĩ Yudafo akēna onokpa fomō babila ye a.

⁴¹ Kobã kudi deĩ nē awã kī bebōa Yesu nē asendua akũ a. Linike vōē kī betábila oti tō deĩ nē kobã a kamē.

⁴² Ayekĩ luwi a nyē Kukūmanē luwi lekpa Kaweyā Luwi a, ade kī awã lemē fuã be sũ ni, bekōa Yesu onokpa a bibila nē awã.

20

Bemó Kĩ Linike a Waa Luto.

¹ Ekwansieda onone tutuutu a, kī foko tákpale tō a, Maria Magdalani naa linike a owē, ade emó kī bitinya de a nē linike a onukpē.

² Foesũ ewula atse enaa Simon Petro mō fotsa okolene a kī Yesu látunō kale a sekē, ebi

be kī, “Beyabɔe boe ɔlate ne linike a kame bedzakūmena, ade bunyina awā kī bekɔa ye biyi a.”

³ Ade Petro mo fɔtsa ɔkolene kī a yidza benaa linike a ɔwɛ.

⁴ Be nviā a flee bekawula atse, leme fɔtsa ɔkolene kī a wula atse etɛ Petro enya lotɔ ewo linike a ɔwɛ.

⁵ Ekena akū edā de kame emó aklala a kī bekɔa bisuli ɔnokpa a, leme etáwo ne linike a kame.

⁶ Simon Petro kī etomɔ ye ne liti a, ya ade ye kɔ ewo ne linike a kame a. Emó aklala ovoe a kī ewaa ne awā.

⁷ Emó lima a kī bekɔa bisui Yesu lolɔ a leme ne awā, leme lewāa ne aklala a ɔwɛ, mbom bibuta de biyi de lite.

⁸ Ke liti a, fɔtsa ɔkolene bebā a kī enya lotɔ ewo linike a ɔwɛ a, leme wo ne de kame. Emó aklala mo lolɔ kasui lima a, ade ete edo a.

⁹ Ke malo ni, betánu kayɔ kī Katsese Kpalɛwa a le kī kene kī Yesu eyidza eto kanokpa.

¹⁰ Ke liti a, fɔtsa bakolene a dzakū benaa be toto kame.

Yesu Nye Ye Akū Etsa Maria Magdalani

¹¹ Leme Maria dza ne linike a ɔwɛ ekabe. Kī ekabe a, ekena akū edā linike a kame,

¹² ade emó ode fɔtɔ banyane nviā kī bidei ne tetadie fitaa kame, kī bidzi ne awā kī bewóla Yesu a. ɔmoa dzi ne ye lolɔ nyange, ɔbebā dzi ne ye abɔa kayɔ.

¹³ Bivia Maria kī, “Boe ɔma, litsa sū abe?”

Maria kpa be mbuaye kī, “Bebɔe yī ɔlate benamena, ade inyina awā kī bekɔa ye benamena a.”

14 Kĩ ελε fukĩ eyua a, εdani akũ ade εmó Yesu kĩ εdzẽ ne awã, lεme εtányi kĩ ye yanε.

15 Yesu via ye kĩ, “Boe oma, nde sũ abe? Owei awe?”

Lεme Maria kona kĩ oti a kĩ yadāmena awã a yanε, foesũ ebi ye kĩ, “Ἰουκὼῆ, nte no lebεε ye ni, bi yĩ awã kĩ oyi ye lokoa nnaabεε ye.”

16 Ade Yesu ve ye kĩ, “Maria!”

Edani etselamo ye ade ελε ne Hebri tide kame kĩ, “Raboni!” Foe kayo nye Fotsa otsanε.

17 Yesu bi ye kĩ, “Tata yĩ, kitonekĩ ntámuniki nnaa ode ne Nda sekẽ tõ. Lεme naa nwaẽ ame sekẽ kabi be kĩ mmuniki manaa oti a kĩ enye Nda mo mi ɔlega, yĩ Baguma mo mi Baguma a sekẽ.”

18 Foesũ Maria Magdalani a nabi fotsa bakolene a kĩ εmó ɔlate a, ade ebi be foletsa a kĩ Yesu bi ye a flee a.

Yesu Nye Ye Akũ Etsa Ye Fotsa bakolene a.

19 Ne Ekwansieda a na olobe a, fotsa bakolene a kpota ne kola kame, ade bebale onyukpẽ tupunu a flee, kitonekĩ bekavila Yudafɔ banokɔῆ a. Letaleta Yesu yanε εdza ne be kayite, ade ebi be kĩ, “Lukudɔ litomɔ mi.”

20 Kĩ ελε fukĩ eyua a, εkoa ye awe mo seklabi etsa be. Adeke kawole de fotsa bakolene a kĩ bemó ɔlate a.

21 Yesu buki ebi be kĩ, “Lukudɔ litomɔ mi! Nde ayekĩ Nda do yĩ a, ade aye mado mi a.”

22 Adeke eweya eko ne be akũ, εle kĩ, “Mite Hũhũ Kpalεwa a.

23 Nte mikoa bati tokpa mite be ni, bekoa bite be, lεme nte mitákɔa be tokpa mite be a ni, betákɔa te bite be.”

Yesu Nye Ye Akū Etsa Toma.

²⁴ Kī Yesu ya a, Toma kī enye fotsa bakolene ewua-nviã a kame omõa, kī bibuki bave Ata a, tána ne ye bade a kame.

²⁵ Foesū fotsa bakolene bebã a bi ye kī, “Bomó boe ðlate a!”

Ade Toma bi be kī, “Nte ntámõ ye awe kame tiplego fockpa a, nkõa lawobi nte ne fockpa a akū ndo awe ne ye seklabi ni, nláate ndo da.”

²⁶ Ne fuwi elẽ liti a, fotsa bakolene a buki bekpõta ne kõla a kame, ade Toma leme na ne be kame a. Bebafe tupunu a flee, leme Yesu yadza ne be kayite ade ele kī, “Lukudo litomõ mi!”

²⁷ Adeke ebi Toma kī, “Kõa nõ lawobi kate ne awĩ, kadã yĩ awe kame. Yo kõkpõ kado awe ne yĩ seklabi kame. Fõ atsindze kate, lõkõa kate kado!”

²⁸ Toma bi ye kī, “Yĩ ðlate mõ yĩ Baguma!”

²⁹ Ade Yesu bi ye kī, “Ayekĩ omó yĩ sũ õte odo. Baguma hila bikĩ betámõ yĩ, leme bete bido a!”

Letsa a Kĩ Lenye Ovoli Kĩ Botae.

³⁰ Ne onõkoali kame ni, Yesu kena awãwã fotsa bebã pii ne ye fotsa bakolene a ane, kī betátsele bido ne ovoli kĩ kame.

³¹ Leme betsele fukĩ biyi ayekĩ míate mido kī Yesu nye Kristo, Baguma Obi, ade mite ye mido ni, míatsã ye akū mina nkpã kī ela kawūna a.

21

Yesu Nye Ye Akū Etsa Ye Fotsa Bakolene Evũkõõ.

¹ Ke liti a, Yesu buki enye ye akū etsa ye fotsa bakolene ne Tiberia Lutubu Baũ a abuĩ. Ayekĩ enye ye akū etsa a nye.

² Luwi a, ye fɔtsa bakɔlene badi kpɔta. Ade be nye Simon Petro, Toma kɔ̄ have Ata obi, mɔ Nataniel kɔ̄ eto Kana ne Galilea tite akũ, mɔ Zebedeo babi mɔ Yesu fɔtsa bakɔlene bebã nviã.

³ Ade Simon Petro bi be kɔ̄, “Manaata asau.”

Bibi ye kɔ̄, “Bɔatomɔ nɔ bɔnaa.” Foesũ benawo ne ɔkɔlo kame benaa, leme lenye a flee betánye letsama.

⁴ Kɔ̄ kade aya kanyina kɔ̄ a, Yesu ya edzẽ ne ɔwɔ abui, leme fɔtsa bakɔlene a linyina kɔ̄ Yesu yane.

⁵ Ade evia be kɔ̄, “Bapopo, mbɔee mitánye kɔfɔabi kudima?”

Bekpa ye mbuaye kɔ̄, “Oowo!”

⁶ Yesu bi be kɔ̄, “Mita asau ne ɔkɔlo a somona semake lɔkɔa miana kɔfɔabi a kudi.” Ade beta asau a benye kɔfɔabi beblebee kɔ̄ betápuli bevele benemena.

⁷ Fɔtsa ɔkɔlene a kɔ̄ Yesu látunɔ kale a bi Petro kɔ̄, “Boe ɔlate a yane!” Kɔ̄ Petro nu kɔ̄ boe ɔlate yane a, ebɔe ye atadie anyanglede efili ne kate, kitonekɔ̄ edzi ɔdɔ, ade evenya ewo ne mui a kame a.

⁸ Fɔtsa bakɔlene nkae a ta ɔkɔlo a, bevele asau a kɔ̄ eyi mɔ kɔfɔabi a beyamena ne ɔwɔ abui a. Awã kɔ̄ bena a mɔ ɔwɔ abui lelã lugo, fɔana nde abasam ɔha.

⁹ Kɔ̄ biduma ne ɔkɔlo a kame a, bemó kɔ̄ betena futuã fi kɔ̄ kɔfɔabi teĩ ne foe akũ, ade abodoo adi leme waa ne awã a.

¹⁰ Ade Yesu bi be kɔ̄, “Mikɔa kɔfɔabi a kɔ̄ minye finyaa kudi miyamena.”

¹¹ Simon Petro wo ne ɔkɔlo a kame, enavele asau a eyamena ne lowɔ tuni. Kɔfɔabi baũ baũ

ɔha mɔa mɔ aduenum elale yi asau a. Tito kī kɔfɔabi a pɔne malo ni, asau a tákpele.

¹² Ade Yesu bi be kī, “Miyaanya.” Lemε fɔtsa bakɔlene a kame odima tádo ɔwɔle evia ye kī, “Owei anε?” kitonekī binyina kī Boe ɔlate a yanε.

¹³ Foesū Yesu nabɔe abodoo a ekɔa ekpa be, ade ayea εbɔe kɔfɔabi a lemε ekpa be a.

¹⁴ Ade fukī nyε lelade kī Yesu nyε ye akū etsa ye fɔtsa bakɔlene, kī Baguma dzela ye etomena kanɔkpa a.

Yesu Le Kɔdzela Mɔ Petro.

¹⁵ Kī benya biyua a, Yesu via Simon Petro kī, “Simon, Yona obi, awε yī kale kaba ayekī bati bebā kī a awε yī kale a?”

Ekpa ye mbuaye kī, “Oo, Boe ɔlate! Onyina kī mawε nɔ kale.”

Ade Yesu bi ye kī, “Dāmεna yī bavelibi akū.”

¹⁶ Yesu buki evia ye leyade kī, “Simon, Yona obi, awε yī kale?”

Petro kpa ye mbuaye kī, “Oo, Boe ɔlate! Nɔ mɔawε onyina kī mawε nɔ kale.”

Ade Yesu bi ye kī, “Dāmεna yī baveli a akū.”

¹⁷ Yesu buki evia Petro lelalde kī, “Simon, Yona obi, awε yī kale?”

Petro wo ɔblo kitonekī Yesu via ye lelade kī, “Awε yī kale?” Foesū ebi Yesu kī, “Boe ɔlate, nɔ mɔawε onyina letsa nyε letsa. Nɔ mɔawε onyina kī mawε nɔ kale!”

Ade Yesu bi ye kī, “Dāmεna yī baveli a akū.

¹⁸ Mabi nɔ ne ɔnɔkɔali kame kī lɔkɔ a kī ɔnyε opopo a, apuli kafili lima, kanaa kako nyε kako kī awε, lemε nte ɔde a ni, aadzela akpɔ, oti bebā

lifili nɔ lima, ekpã nɔ enamena awã kĩ aáwe kĩ anaa.”

¹⁹ Yesu le fukĩ ekɔa etsa wuda odu a kĩ Petro aaku, ekɔa enye Baguma kukũkpale a etsa.

Ke liti a, Yesu bi ye kĩ, “Tomɔ yĩ.”

²⁰ Petro dani ade emó fotsa ɔkolene a kĩ Yesu látunɔ kale a kĩ etomɔ be ne liti yaya. Ade fotsa ɔkolene kĩ lidzi emenamɔ Yesu kĩ bidzi bekanya, ade evia ye kĩ, “Boe ɔlate, owei aanye nɔ ekpa a?”

²¹ Kĩ Petro mó ye a, evia Yesu kĩ, “Boe ɔlate, litsa aaya ne oti kĩ akũ?”

²² Ade Yesu kpa ye mbuaye kĩ, “Nte mawe kĩ edzi nkpã kenaawo kĩ maaya a ni, fowɔdabe tsela nɔ akũ? Nɔ kɔ, tomɔ yĩ!”

²³ Fɔletsã kĩ gba ne Yesu batomenane a kame kĩ foto ɔnyane kĩ leláaku. Leme Yesu tále kĩ eláaku, mbom kale ele kĩ, “Nte mawe kĩ edzi nkpã kenaawo kĩ maaya a ni, fowɔdabe tsela nɔ akũ?”

²⁴ Ade fotsã ɔkolene kĩ adi adansiɛ ne fɔletsã kĩ akũ a, ade ye leme letsɛle foe eyi a. Foesũ bunyina kĩ letsã a kĩ ele a nye ɔnokɔali.

Fɔletsã Fuwūnade.

²⁵ Fotsã bebã pii deĩ kĩ Yesu kena. Nte katsɛle bɛtsɛle foe flee biyi fomɔa fomɔa ni, nkɔna kĩ katinya kĩ flee kame malo leláana kakokɔ kekpa tuvoli a kĩ baatsɛle a.

lxxxv

Tuwuli

Tuwuli: Baguma Apam Vɔɔ a Tuwuli New Testament

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuwuli

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Apr 2025 from source files dated 29 Apr 2025

68df0193-2981-5275-8994-8f743fe01e5e